De scriptie is geschreven om een oplossing te vinden voor het probleem van de te geringe aanwas van jeugdleden bij de waterpoloverenigingen NJORD en PSV.

Ieder voor zich, of wij samen?

In opdracht van PSV waterpolo en NJORD waterpolo

Auteur: Sam Leeneman
Studentnummer: 2094321
Begeleiders: Dhr. P. van de Sande
Dhr. J. Verheiden

Voorwoord

Voor u ligt de afstudeerscriptie van Sam Leeneman. De afstudeerscriptie is opgesteld voor PSV waterpolo en NJORD waterpolo. Met deze scriptie rond ik mijn studie aan de Fontys Economische Hogeschool Tilburg af.

De scriptie is opgesteld zodat PSV waterpolo en NJORD waterpolo een duidelijker beleid kunnen voeren met betrekking tot de te geringe jeugdinstroom.
De verenigingen zijn heel verschillend maar kampen wel met hetzelfde probleem op het gebied van jeugdinstroom. Om deze reden is er voor gekozen PSV en NJORD naast elkaar weer te geven zodat duidelijk naar voren komt waar de verschillen tussen de verenigingen liggen en waar de problemen elkaar overlappen.

Aan mij de taak om duidelijk uit een te zetten op welke manier de verenigingen aan het probleem op het gebied van jeugdinstroom kunnen werken.

Mijn dank gaat uit naar dhr. Arjen Buit (directeur Supportpunt Eindhoven) en aan mijn begeleiders vanuit Fontys; dhr. van de Sande en dhr. Verheiden.

Met vriendelijke groet,

Sam Leeneman

Management Summary

De verenigingen NJORD waterpolo en PSV waterpolo zijn twee verschillende verenigingen die met dezelfde problemen kampen. Beide verenigingen kampen met een te geringe jeugdinstroom. Daarnaast geldt dat de sport waterpolo in het algemeen geen populaire sport is in Nederland, waardoor de aanwas van nieuwe leden gering is.

Interne analyse en externe analyse
In de interne analyse worden de missie en visie met elkaar vergeleken. Daarbij komt naar voren dat PSV waterpolo haar visie meer richt op het behalen van sportieve prestaties. NJORD waterpolo raakt daarbij meer het recreatieve vlak.

Voor beide verenigingen geldt als hoofddoelstelling: Het opstellen van een duidelijk marketingcommunicatiebeleid waardoor de instroom en doorstroming van jeugd bij PSV en NJORD waterpolo zal verbeteren.

PSV waterpolo heeft een groot voordeel bij het gebruik van het badwater van het Pieter van den Hoogenband stadion doordat er extra faciliteiten in het bad aanwezig zijn.

Voor beide verenigingen geldt als primaire doelgroep kinderen tussen de vijf en twaalf jaar oud die nog geen waterpolo spelen.

Uit de externe analyse komt naar voren dat er verschillende wijken zijn voor PSV waterpolo en voor NJORD waterpolo waarop de focus kan worden gelegd. Daarnaast wordt in de externe analyse duidelijk dat NJORD waterpolo meer kan gaan samenwerken met de sportieve school gemeente Veldhoven en PSV waterpolo mee gebruik kan maken van de combinatiefunctionaris gemeente Eindhoven.

Uit de interne- en externe analyse komt de SWOT-analyse. Daaruit komt naar voren dat de zwaktes van beide verenigingen met elkaar overeenkomen namelijk: er is niet genoeg aanwas van nieuwe jeugdleden. Voor beide verenigingen worden kansen gezien in nieuwe wijken in de omgeving.

Conclusies en aanbevelingen

Voor beide verenigingen worden conclusies, aanbevelingen en een implementatieplan geschreven. ***Slotconclusie: om in de toekomst te kunnen doorgroeien is samenwerking op verschillende gebieden gewenst, zo niet noodzakelijk.***

Opties voor eventuele samenwerking zijn: het opzetten van een overlegorgaan waarbij eens per kwartaal overleg komt tussen afgevaardigden van beide verenigingen. Het opzetten van combinatieteams zodat er bij teams van beide verenigingen genoeg spelers in een team zitten om aan competitiewedstrijden deel te nemen. Het opzetten van talententeams met spelers uit beide verenigingen om de doorgroei mogelijk te maken. Het gezamenlijk organiseren van toernooien en andere activiteiten zoals waterpolokampen.

In het implementatieplan wordt aangegeven wie, wanneer, welke aanbeveling gaat uitvoeren.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding 5
1.1 Bedrijfsomschrijving 5
1.1.1Tabel bedrijfsomschrijving 7
1.2 Aanleiding 7
1.3 Probleemstelling en situatieschets 8
1.3.1 Leeswijzer rapport 8
1.4 Opdrachtgevers 9
1.5 Onderzoeksvragen 9
1.6 Onderzoeksmethoden 10
Hoofdstuk 2. Interne analyse 11
2.1 visie en missie 11
2.2 Doelstellingen 12
2.3 Accommodatie 12
2.4 Badwater 13
2.5 Doelgroep analyse 13
2.6 Seniorentrainingen NJORD 14
2.7 Vrijwilligers 14
2.8 Instroom en speciale trainingen 14
2.8.1 Speciale trainingen PSV 15
2.8.2 De sportieve school NJORD 15
2.8.3 Minitoernooien bij andere verenigingen 15
2.9 Conclusies interne analyse 16
Hoofdstuk 3. Externe analyse 17
3.1 Media aandacht 17
3.2 Contacten met scholen 17
3.2.1 De combinatiefunctionaris gemeente Eindhoven 18
3.2.3 De wijk Meerhoven 18
3.3 Europees kampioenschap waterpolo 2012 18
3.4 WOC 19
3.5 Andere sporten 19
3.6 Benchmark jeugdopleidingen 19
3.7 Conclusies externe analyse 19
3.8 SWOT-Analyse 20
3.8.1 SWOT-analyse NJORD waterpolo 20
3.8.2 Samenvatting SWOT-analyse NJORD waterpolo 20
3.8.3 SWOT-analyse PSV Waterpolo 21

3.8.4 Samenvatting SWOT-analyse PSV waterpolo 21
3.9 Confrontatiematrix 22
3.9.1 Confrontatiematrix NJORD waterpolo 22
3.9.2 Strategische opties NJORD 22
3.9.3 Confrontatiematrix PSV waterpolo 23
Hoofdstuk 4. Conclusies 24
4.1 Conclusies PSV 24
4.2 Conclusies NJORD 24
Hoofdstuk 5. Adviezen 25
5.1 Promotie 25
5.2 Aanwas nieuwe jeugdleden 25
5.3 Imagoverbetering 26
5.4 Social media 26
5.5 Website 26
5.5.1 Website 27
5.6 Vrijwilligers 27
Hoofdstuk 6. Implementatieplan NJORD 28
Hoofdstuk 7. Implementatieplan PSV 30
Hoofdstuk 8. EK waterpolo 2012 in Eindhoven 31
Hoofdstuk 9. Samenwerking tussen PSV en NJORD 32
9.1 Opties voor samenwerking 32

Hoofdstuk 1. Inleiding

De uitkomsten van PSV en NJORD zijn naast elkaar in een tabel weergegeven . Op deze manier ontstaat er een duidelijk overzicht van verschillen en overeenkomsten tussen beide verenigingen. Als het in het verdere verslag gaat over PSV en NJORD wordt de waterpolotak bedoeld.

1.1 Bedrijfsomschrijving

PSV en NJORD zijn beide twee grote verenigingen in de regio Eindhoven. Ze bieden naast het waterpolo ook andere takken van zwemsport. In deze scriptie wordt alleen waterpolo belicht.

Wedstrijd zwemmen
Bij deze tak van sport worden de verschillende slagen beoefend. Beide clubs zwemmen in wedstrijdverband.

Schoonspringen
Het maken van sprongen van een duikplank waarbij het gaat om de uitvoering van de sprong. Deze tak van sport wordt alleen bij PSV beoefend.

Synchroonzwemmen
Bij deze tak van de watersport wordt er in teamverband of in duo's gezwommen op muziek. "Dansen in het water" waarbij alle bewegingen van de teamleden gelijktijdig moeten worden uitgevoerd.

Recreatief zwemmen/ trimzwemmen
Recreatief zwemmen is het zwemmen van baantjes. Er zijn verschillende redenen waarom mensen gebruik maken van deze tak van sport, de grootste daarbij is het trainen van het uithoudingsvermogen.

Bij NJORD gaan ze daarbij nog een stap verder en hebben ze trimzwemmen geïntroduceerd. Trimzwemmen is er bij NJORD voor mensen van 18+ die zwemmen leuk vinden en graag wat meer uitdaging willen als het trekken van baantjes. Iedere maandagavond komen in het 25 meter bad ongeveer 45 leden werken aan hun uithoudingsvermogen, zwemtechniek, kracht en coördinatie.

Onderwater hockey
Onderwater hockey is dertig jaar geleden uitgevonden door Engelse duikers. Deze duikers zochten een sport om in de wintermaanden actief bezig te blijven en kwamen zodoende uit bij onderwater hockey. Een team bestaat uit zes spelers die door mogen wisselen. Er wordt gespeeld met een snorkel, masker, zwemvliezen, een beschermende handschoen, cap en een houten stick. Onderwater hockey is samen met onderwater rugby de enige onderwatersport die wordt gespeeld met eigen lucht. Voor de sport is een goede conditie vereist. Ook komen er in het spel veel technische en tactische elementen naar voren. Onderwater hockey wordt bij NJORD al gespeeld sinds 2002. Dit jeugdteam is zelfs al enkele malen kampioen geworden. Inmiddels zijn er ook al twee seniorenteams.

Elementair zwemmen
Elementair zwemmen is het aanleren van zwemmen voor alle leeftijdscategorieën met als uitgangspunt "plezier beleven aan de zwemsport ". De aanvangsleeftijd is meestal 5 jaar.
Ouders in Nederland vinden het erg belangrijk dat de kinderen kunnen zwemmen en daarom gaat bijna ieder kind in Nederland op zwemles. Er wordt opgeleid voor verschillende diploma's zoals A, B en C.
De zwemvaardigheden 1 - 2 en 3 met de keuze uit:

- Snorkelen
- Synchroon zwemmen
- Springen van de plank
- Survival “ red je vriendje of vriendinnetje “
- Balzwemmen
- Wereldzwemslagen

Waterpolo is een teamsport waarbij het draait om samenspelen maar vooral ook om samen plezier maken tijdens trainingen, wedstrijden en daarbuiten. Het is een sport waar je al op jonge leeftijd mee kan beginnen en lang mee door kan gaan.

Een harde sport?
Er wordt vaak gezegd dat waterpolo een harde sport is. Het is een contactsport en dat is waarschijnlijk de reden dat waterpolo naar de buitenwereld toe bekend staat als een harde sport. Als men kijkt naar het aantal blessures valt dit erg mee.

Een zware sport?
Waterpolo wordt vaak gezien als en zware sport. Voor iemand die goed kan zwemmen valt dit mee. Als iemand nog niet de juiste conditie heeft om te waterpoloën is dit geen probleem, deze conditie kan opgebouwd worden op de trainingen.

1.1.1 Tabel bedrijfsomschrijving

	PSV	NJORD
Locatie	Eindhoven, Pieter van den Hoogenband stadion	Veldhoven, zwembad Den Ekkerman.
Aangeboden takken van watersport	• Wedstrijd zwemmen • Waterpolo • Schoonspringen • Synchroonzwemmen • Recreatief- en elementair zwemmen	• Elementair zwemmen • Wedstrijd zwemmen • Waterpolo • Onderwater hockey • Trimzwemmen
Aantal leden waterpolo	200	120
Aantal waterpolo teams	Bij PSV zijn er verschillende teams in verschillende leeftijdsklasse: -1 E team (jongens en meisjes) -1 D team (jongens en meisjes) -1 C team (jongens) -2 B teams (1 jongensteam, 1 meisjesteam) -7 Herenteams -3 Damesteams	Bij NJORD zijn er verschillende teams in verschillende leeftijdsklasse: - 1 pupillenteam onder de 11 (jongens en meisjes) - 1 pupillenteam onder de 13 (jongens en meisjes) - 1 aspirantenteam jongens onder de 15 - 1 aspirantenteam meisjes onder de 15 - 1 jongensteam onder 17 jaar - 4 herenteams - 2 damesteams
Hoogst behaalde niveau waterpolo	Heren 1 en Dames 1 komen in de hoogste competitie van Nederland uit, de hoofdklasse.	Dames 1 speelt landelijk in de tweede klasse, Heren 1 speelt landelijk in de derde klasse
Eisen om waterpolo te spelen bij de club	De kinderen die waterpolo spelen moeten eerst het elementaire zwemmen beheersen.	De kinderen die waterpolo spelen moeten eerst het elementaire zwemmen beheersen.

1.2 Aanleiding

De instroom van jeugd in de waterpolosport in de regio Zuid-Oost Nederland, met name rond Eindhoven, en de doorstroming van deze jeugd naar het topsegment bij zowel vrouwen als mannen is te gering en kent discontinuïteit. Zowel NJORD als PSV waterpolo kampen met dezelfde problemen op het gebied van doorstroming van jeugd. Voor beide verenigingen moet een marketingcommunicatieplan worden opgesteld. Daarbij rijst de vraag of eventuele samenwerking in de verdere toekomst mogelijk, zo niet, noodzakelijk is om de doelstellingen te behalen.

1.3 Probleemstelling en situatieschets

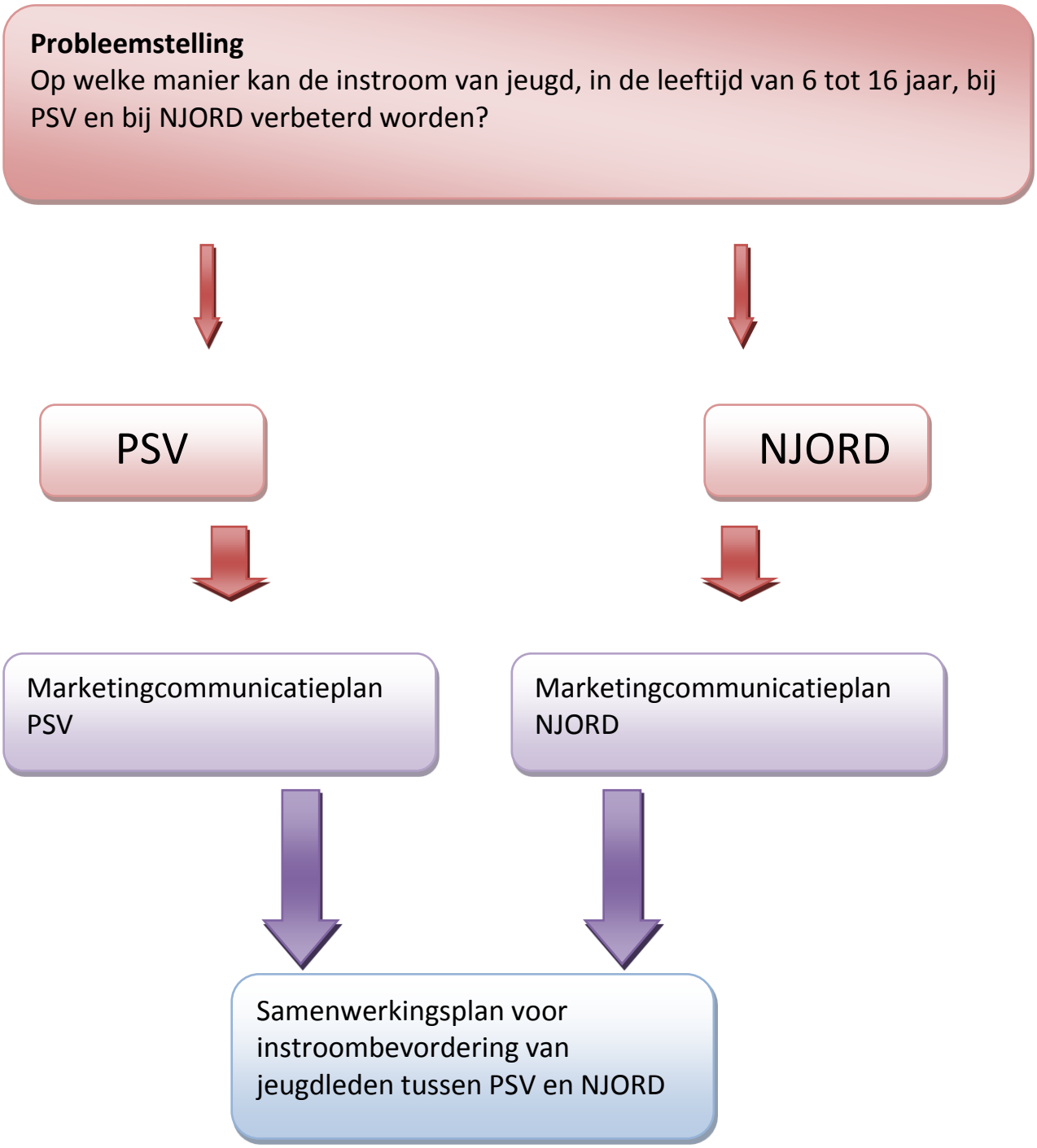

1.3.1 Leeswijzer rapport

De verenigingen kampen met hetzelfde probleem en daarom is de probleemstelling voor beide verenigingen gelijk. Om goed naar voren te laten komen dat twee heel verschillende verenigingen met dezelfde problemen kampen is er voor gekozen om de rapporten in elkaar te schuiven. Aan de hand van tabellen worden de overeenkomsten en verschillen duidelijk gemaakt. Op deze manier wordt het een overzichtelijk rapport. In onderstaande tabel wordt duidelijk dat de onderzoeksvragen van de verenigingen aan elkaar gelijk zijn, dit wil overigens niet zeggen dat de antwoorden met elkaar overeen komen.

1.4 Opdrachtgevers

	PSV	NJORD
Opdrachtgever	Bestuur van PSV waterpolo	Bestuur van NJORD waterpolo

1.5 Onderzoeksvragen

	PSV	NJORD
Onderzoeksvragen gericht op jeugd.	- 1 Hoe kan de jeugd geprikkeld worden om de waterpolosport te gaan beoefenen? - 2 Hoe kan de kwaliteit van de jeugd verbeterd worden?	-1 Hoe kan de jeugd geprikkeld worden om de waterpolosport te gaan beoefenen? - 2 Hoe kan de kwaliteit van de jeugd verbeterd worden?
Onderzoeksvragen gericht op imago.	- 3 Hoe kan de waterpolosport in een positieve ontwikkelingsspiraal gebracht worden? - 4 Hoe kan de sport aantrekkelijker gemaakt worden voor sponsoren?	- 3 Hoe kan de waterpolosport in een positieve ontwikkelingsspiraal gebracht worden? - 4 Hoe kan de sport aantrekkelijker gemaakt worden voor sponsoren?
Onderzoeksvragen gericht op kwaliteitsverbetering.	- 5 Hoe kan de kwaliteit van de opleidingsteams verbeterd worden? - 6 Hoe kan de doorstroming naar de top verbeterd worden? - 7 Welke manier kan de website verbeterd worden en meer inhoud krijgen? - 8 Op welke manier kan er duidelijkheid gegeven worden over wie op welke plaats en tijd binnen de vereniging ingezet moet worden?	- 5 Hoe kan de kwaliteit van de opleidingsteams verbeterd worden? - 6 Hoe kan de doorstroming naar de top verbeterd worden? - 7 Welke manier kan de website verbeterd worden en meer inhoud krijgen? - 8 Op welke manier kan er duidelijkheid gegeven worden over wie op welke plaats en tijd binnen de vereniging ingezet moet worden?
Onderzoeksvragen gericht op communicatie.	- 9 Op welke manier kan het opstellen van een duidelijk marketing- en communicatiebeleid bijdragen aan de toename van het aantal aanmeldingen voor jeugdleden?	- 9 Op welke manier kan het opstellen van een duidelijk marketing- en communicatiebeleid bijdragen aan de toename van het aantal aanmeldingen voor jeugdleden?
Onderzoeksvragen gericht op samenwerking tussen PSV waterpolo en NJORD waterpolo.	- 10 Op welke manier kan samenwerking tussen PSV en NJORD bijdragen aan het aanpakken van het instroomprobleem van jeugd?	- 10 Op welke manier kan samenwerking tussen PSV en NJORD bijdragen aan het aanpakken van het instroomprobleem van jeugd?

1.6 Onderzoeksmethoden

De onderzoeksmethoden bij de onderzoeksvragen zijn voor beide verenigingen gelijk. Op deze manier komen verschillen en overeenkomsten duidelijk naar voren. Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is gebruik gemaakt van field- en deskresearch. In deze tabel is te zien welke methode wordt gebruikt bij het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Daarbij is ook een specifieke beschrijving gegeven.

Onderzoeksvraag	Methode	Specifieke omschrijving
1	Deskresearch en fieldresearch	Het afnemen van een vragenlijst onder de leden en het opstellen van een benchmark
2	Deskresearch en fieldresearch	Het voeren van gesprekken met de trainers en het bestuderen van het opleidingsplan van de KNZB
3	Fieldresearch	Onderzoeken wat de media hierin kan betekenen
4	Fieldresearch en deskresearch	Gebruik maken van de scriptie van Maruschka Poismans en Anne Slui
5	Fieldresearch	Gesprekken voeren met trainers
6	Fieldresearch	Gesprekken voeren met trainers
7	Fieldresearch en deskresearch	Vraag toevoegen aan de vragenlijst wat de leden missen. Zelf een analyse maken wat er beter kan
8	Deskresearch en fieldresearch	Planningen analyseren en de vrijwilligers intervieuwen
9	Deskresearch	De scriptie van Thijs Engels analyseren
10	Deskresearch en fieldresearch	Gesprekken voeren binnen alle lagen van de vereniging

Hoofdstuk 2. Interne analyse

De interne analyses van PSV en NJORD worden naast elkaar weergegeven. Daarbij komen eerst de missie en visie aan bod. Daarna wordt dieper ingegaan op de doelstellingen en de doelgroepen van beide verenigingen.
Naast deze onderwerpen wordt er in dit hoofdstuk ook aandacht besteed aan de accommodatie, het badwater en de organisatie op het gebied van jeugdtoernooien en jeugdevenementen.

2.1 visie en missie

	PSV	**NJORD**
Visie	"Het creëren en/of versterken van omstandigheden, zodat zoveel mogelijk leden en trainersstaf, in de waterpolosport bij PSV, optimaal kunnen presteren."	De ambities en de voornemens van het bestuur en de leden dienen omgezet te worden in actieplannen en concrete acties.
Missie	"De eigen jeugd mobiliseren / vormen als basis voor een zelfvoorzienend PSV Waterpolo Heren 1 en Dames 1, zodat er structureel gepresteerd kan worden voor een plek bij de top 4 van de Nederlandse hoofdklasse."	"Met inhoudelijke kennis en betrokkenheid stimuleren van en gelegenheid geven voor het beoefenen van het waterpolospel onder deskundige leiding."
Kernbegrippen bij missie	***Eigen jeugd*** Leden onder de 19 jaar die de sport waterpolo bij PSV uitoefenen. ***Mobiliseren/ vormen*** *Ondersteunen op sportief vlak* Begeleiden van alle vormen op sportgebied. Dit wil zeggen begeleiding op zwem technisch- en tactisch gebied, krachttraining en medische begeleiding en het verhogen van de sportieve prestaties. ***Ondersteunen op maatschappelijk vlak*** Het verbeteren van de maatschappelijke prestaties door goede begeleiding op persoonlijk gebied, schoolprestaties, begeleiding bij het vinden van stageplaatsen en ondersteuning bij alle andere mogelijke problemen.	In het gesprek met Peter van de Biggelaar, zwembaddirecteur bij NJORD en oud bondscoach van het Nederlands waterpolo elftal zijn geen kernbegrippen bij de missie naar voren gekomen.

2.2 Doelstellingen

	PSV en NJORD
Hoofddoelstellingen	Het opstellen van een duidelijk marketingcommunicatiebeleid waardoor de instroom en doorstroming van jeugd bij PSV en NJORD waterpolo zal verbeteren.
Subdoelstellingen	- De sport meer onder de aandacht brengen van de media. - Inzicht krijgen in het jeugdbeleid van de 5 best georganiseerde jeugdafdelingen binnen de waterpolosportverenigingen in Nederland. - De schooljeugd enthousiast maken voor de waterpolosport. - Door samenwerking de ontwikkeling van de verenigingen stimuleren.

2.3 Accommodatie

	PSV	NJORD
Locatie	Eindhoven, Pieter van den Hoogenband stadion, nationaal zwemcentrum Tongelreep.	Veldhoven, zwembad Den Ekkerman.
Faciliteiten	• 50 meter wedstrijdbad • 25 meter springbad • 3000 zitplaatsen	• 25 meter wedstrijdbad
Speciale faciliteiten	Een vierbaans bad voor trainingen, uitgevoerd met het zogenaamde Vision training system. Via dit system kunnen er goede analyses gemaakt worden. Dit systeem is uniek in Europa. In samenwerking met Innosportlab komen de sportwereld, de wetenschap en het bedrijfsleven samen in de Tongelreep voor het ontwikkelen van innovatieve trainingsfaciliteiten.	Niet aanwezig in het bad.

2.4 Badwater

	PSV	NJORD
Gebruik van badwater	Op woensdagen, vrijdagen en zondagen kan er waterpolo gespeeld worden in het Pieter van de Hoogenband zwemstadion.	De uren voor waterpolo in het 25 meter bad bij Den Ekkerman aan de Wal worden allemaal al benut. Daarbij blijft er 25 uur over voor NJORD waterpolo.
Extra ruimte nieuwe leden	Bij alle waterpologroepen is er nog ruimte voor extra leden.	Bij een aantal waterpologroepen is er nog ruimte voor nieuwe leden
Problemen	Het enige nadeel is dat de jeugd heel vroeg op de zondagmorgen wedstrijden speelt. Dit is voor veel ouders een punt om de kinderen geen waterpolo te laten spelen. De ouders zijn belangrijk, omdat de jongste jeugdleden anders niet bij het zwembad kunnen komen.	Veel verschillende takken van de zwemsport moeten vaak een beperkt aantal uren verdelen. Het kleine ondiepe bad wordt op sommige avonden niet benut.

2.5 Doelgroep analyse

	PSV en NJORD
Primaire doelgroep	De primaire doelgroep waarop dit plan zich richt zijn kinderen tussen de 5 en 12 jaar voor extra instroom in de waterpolotak. Deze instroom komt vooral uit de groep elementair zwemmen, maar kan ook afkomstig zijn uit andere sporten.
Secundaire doelgroep	De secundaire doelgroep zijn de kinderen die al gekozen hebben voor de waterpolosport maar nu moeten doorstromen naar de senioren. En dan vooral de kinderen die doorstromen naar het hoogste segment van de club.

2.6 Seniorentrainingen NJORD

Het eerste team van NJORD traint apart van de rest van de teams. Voorheen werd er altijd samen met het tweede getraind. Omdat dit nu niet meer het geval is het eerste team ver verwijderd geraakt van de overige seniorenteams. In bijlage 9 geeft Bart Verhoeven een oplossing voor dit probleem.

2.7 Vrijwilligers

Bij zowel PSV waterpolo als bij NJORD waterpolo wordt er gebruik gemaakt van vrijwilligers. Zonder vrijwilligers zouden de verenigingen niet kunnen bestaan. Vrijwilligers helpen bij het rijden naar wedstrijden, het organiseren van trainingen, het besturen van de club, het opzetten van de website en alle zaken die binnen een vereniging van belang zijn.
De communicatie tussen het bestuur en de vrijwilligers is niet optimaal bij beide verenigingen. Ook kan de communicatie tussen de vrijwilligers onderling beter.

2.8 Instroom en speciale trainingen

Beide verenigingen bieden speciale trainingen voor jeugd en jongeren die instromen. Dit wordt echter op verschillende manieren aangepakt. Deze methoden zijn daarom lastig met elkaar te vergelijken. In de volgende tabel is kort samengevat wat de beide verenigingen doen aan extra trainingen. Na deze tabel worden de punten uit deze tabel nog verder uitgewerkt.

	PSV	**NJORD**
Instroom	Speciale trainingen waarbij het accent ligt op plezier maken en de aandacht van de kinderen erbij houden.	Instromende kinderen kunnen trainingen meelopen. Daarbij ligt het accent op kinderen enthousiast maken voor de waterpolosport.
Hoe komen kinderen in de instroomgroep?	Vaak komen de kinderen bij de instroomgroep terecht via familie die al waterpoloën. Ook via de kinderopvang en de zwemles komen kinderen in de instroomgroep terecht. De instroomgroep bij PSV bestaat uit twee groepen met in totaal ongeveer twintig kinderen. Voor een vereniging als PSV zou dit eigenlijk het dubbele moeten zijn.	De sportieve school in samenwerking met de NSA.
Minitoernooien	PSV geeft kinderen de kans mee te doen aan minitoernooien op het moment dat ze het A en B diploma van het elementaire zwemmen hebben behaald.	Voor het minitoernooi kunnen spelers tot 12 jaar zich opgeven om kennis te maken met de waterpolosport. Er worden teams van vier spelers gemaakt die op een klein veldje tegen elkaar spelen. Het is de bedoeling dat van de spelers die zich opgegeven hebben er zoveel mogelijk ook echt lid worden van de waterpolotak van NJORD.

2.8.1 Speciale trainingen PSV

Voor de instroomgroep van de PSV jeugd heeft PSV aangepaste trainingen opgesteld. Bij deze trainingen ligt het accent op plezier maken en er zorg voor dragen dat de aandacht van de kinderen gericht blijft.
Enkele voorbeelden van de speciale technieken die toegepast worden bij de trainingen van kinderen van 6 tot 8 jaar:

- Het aanleren van waterpolotechnieken door middel van spelletjes.
- De waterpolotechnieken associëren met iets wat kinderen begrijpen. Dit is bijvoorbeeld de techniek benen om-en-om associëren met de zwemstijl van een kikker.
- Aan de kinderen worden alleen korte opdrachten gegeven, zodat ze de opdrachten ook echt kunnen uitvoeren.
- Omdat de trainingen in het diepe bad worden gegeven last Hans, de trainer, enkele malen per training een rustmoment in voor de kinderen.

Deze trainingen worden op woensdag, vrijdag en zondag gegeven door een gediplomeerde jeugdtrainer. Op de doordeweekse dagen ligt het accent op het verbeteren van de zwemtechnieken en op de zondagen zijn de trainingen gericht op waterpolo.

2.8.2 De sportieve school NJORD

In Veldhoven is dit jaar voor het vierde jaar op rij het project Sportieve School gehouden. In Veldhoven doen twaalf basisscholen mee aan dit project. Sportieve school is voor lokale sportverenigingen een mooie kans om extra jeugdleden aan zich te binden.
Het project Sportieve School is een samenwerkingsverband tussen de Nederlandse Sport Alliantie (NSA) en de gemeente Veldhoven.

NSA
De NSA is een organisatie die zich inzet voor onderzoek, advies, projectcoördinatie en (veranderings)management voor de breedtesport. De organisatie werkt voor landelijke organisatie zoals het NOC*NSF, sportbonden, overheden, provincies en gemeenten maar ook voor lokale sportverenigingen. De organisatie heeft ruim tachtig jaar ervaring in het ontwikkelen, coördineren en uitvoeren van sport en beweging in verschillende maatschappelijke contexten.
Het project sportieve school bestaat uit twee onderdelen:

- Basisschoolleerlingen maken op school kennis met diverse takken van sport. Dit gebeurt tijdens de gymlessen met drie lessen per tak van sport. Voor deze lessen wordt door de gemeente een materiaalpakket beschikbaar gesteld.
- Basisschoolleerlingen kunnen introductielessen volgen bij lokale sportverenigingen. Zo kunnen de leerlingen kennis maken met de tak van sport die zij leuk vinden of leuk denken te vinden. Voor de verenigingen betekent dit vaak een toename van het aantal jeugdleden.

De Sportieve School geeft verenigingen een goede mogelijkheid om zich aan de jeugd te presenteren. Om de jeugd ook daadwerkelijk lid te laten worden van de vereniging is een goede begeleiding vereist.

2.8.3 Minitoernooien bij andere verenigingen

Als de kinderen bij PSV en NJORD klaar zijn met het behalen van de noodzakelijke diploma's, krijgen ze de mogelijkheid om zich in te schrijven voor een mini waterpolotoernooi. Verenigingen kunnen aangeven dat ze mee willen doen aan dit toernooi. Per toernooi zijn er ongeveer twaalf verenigingen die deelnemen. Er wordt in drietallen gespeeld. Voor de jeugd en de ouders is dit een laagdrempelige activiteit die niet veel tijd kost. Eén keer in de maand gaat er een trainer met de kinderen op bezoek bij een andere vereniging om op de zondagmiddag een minitoernooitje te spelen.

2.9 Conclusies interne analyse

NJORD
-NJORD is een hechte vereniging met betrokken leden en kaderleden.
-Het eerste team heeft te weinig affectie met de andere seniorenteams.
-Er is te weinig badwater beschikbaar.
-De aanwas van jeugdleden is te gering.

PSV
-PSV beschikt over een topaccommodatie.
-Er worden aangepaste trainingen gegeven door een gediplomeerde trainer voor de instroomgroep.
-Er zijn veel betrokken kaderleden, deze zijn alleen niet goed genoeg op elkaar afgestemd.
-De communicatie is niet optimaal.

Hoofdstuk 3. Externe analyse

In dit hoofdstuk worden de externe analyse van PSV waterpolo en van NJORD waterpolo met elkaar vergeleken. Daarbij komt eerst de media-aandacht aan bod. Daarna wordt dieper ingegaan op de onderlinge contacten tussen scholen en de beide verenigingen. Ook wordt er in dit hoofdstuk aandacht besteed aan benchmarketing, de SWOT-analyse en de confrontatiematrix.

In dit hoofdstuk worden vergelijkingen nog steeds gedaan aan de hand van tabellen, echter dit is niet meer in elk geval mogelijk, omdat bijvoorbeeld een SWOT-analyse voor beide verenigingen niet in een tabel kan worden gezet. Vergelijkingen vinden dus met en zonder tabel plaatst.

3.1 Media aandacht

	PSV	NJORD
Media aandacht	Over de vaandelteams van PSV wordt in het Eindhovens Dagblad af en toe bericht. Als de prestaties beter worden, zal dit vanzelf toenemen. Over de activiteiten die worden georganiseerd op het gebied van jeugdwerving staat nooit iets in de krant. Op zaterdagen heeft het Eindhovens dagblad altijd een extra katern met de naam Spectrum. In dit katern kunnen maatschappelijke zaken of iets over het onderwerp sportstimulering geplaatst. Worden.	Voor NJORD is er op het moment veel te weinig media-aandacht. Dit is een gemiste kans, want media-aandacht kan de bekendheid van de club verbeteren en de aandacht op toernooien op het gebeid van ledenwerving vergroten.

3.2 Contacten met scholen

	PSV	NJORD
Contact met scholen	Alle contacten met scholen gaan via combinatiefunctionaris Mark de Weijer. (Zie bijlage 2 en 3)	Scholen zijn belangrijk voor NJORD, omdat de primaire doelgroep van dit marketingcommunicatieplan grotendeels les krijgt op een basisschool in Veldhoven. De basisscholen in Veldhoven zouden prima gebruikt kunnen worden voor het benaderen van nieuwe jeugdleden. Op dit moment willen de scholen hier niet aan meewerken. Vanuit de scholen wordt het commentaar gegeven dat ze voor verenigingen geen reclame maken als de school er zelf niet bij betrokken wordt.
Kansen in de regio	De gemeente Waalre.	De wijk Meerhoven. Deze wijk is tegen Veldhoven aangebouwd en ligt zelfs aan de Veldhovense kant van de snelweg.

3.2.1 De combinatiefunctionaris gemeente Eindhoven

De gemeente Eindhoven heeft voor alle populaire sporten binnen de gemeente combinatiefunctionarissen aangesteld. De combinatiefunctionaris voor waterpolo is Mark de Weijer. Mark de Weijer werkt voor Sportformule. Dit is een organisatie binnen de gemeente Eindhoven die bestaat uit zo'n 30 personen die werkzaam zijn op het gebied van sportstimulering. Een school kan een contract afsluiten bij Sportformule voor de sportlessen op school. Sportformule regelt dan alles van de gymleraren tot de benodigde materialen. Ook worden er zaken als schoolzwemmen geregeld door Sportformule en kunnen de verenigingen de kennis van de combinatiefunctionaris benutten voor pr en het in contact komen met de juiste mensen.

De contacten die PSV waterpolo heeft met scholen lopen allemaal via de combinatiefunctionaris. Dit heeft als voordeel dat de scholen altijd me dezelfde persoon te maken hebben en dat de gemeente direct betrokken is bij alles wat afgesproken wordt tussen verenigingen en scholen.

3.2.2 Gemeente Waalre

De gemeente Waalre ligt vlakbij de thuisbasis van PSV waterpolo. Toch komen er bijna geen jeugdleden uit deze gemeente.

3.2.3 De wijk Meerhoven

De wijk Meerhoven ligt vlakbij de thuisbasis van NJORD waterpolo, toch komen er bijna geen jeugdleden uit deze wijk. Verdere informatie over dit onderwerp kunt u vinden in bijlage 1 bij de uitgewerkte adviezen over de wijk Meerhoven.

3.3 Europees kampioenschap waterpolo 2012

	PSV en NJORD
EK waterpolo 2012	Het EK waterpolo 2012 zal plaatsvinden in Nederland. Van 16 t/m 29 januari is de Europese top te bewonderen in het Pieter van de Hoogenband zwemstadion in Eindhoven. Toplanden als Servië, Italië, Hongarije, Montenegro en Kroatië zullen deelnemen aan dit toernooi. Dit EK is voor Nederlanders een mooie gelegenheid om eens een kijkje te nemen bij de top van het internationale waterpolo.

3.4 WOC

	PSV en NJORD
WOC	In 2007 is het initiatief genomen door de Koninklijke Nederlandse Zwembond, de KNZB, om een aantal waterpolo opleidingscentra in het leven te roepen. Deze waterpolo academies dienen als springplank te fungeren voor jeugdig talent naar de (inter)nationale top. In Nederland zijn op dit moment acht van deze opleidingscentra, ieder met haar eigen beleid, verdeeld over het hele land. Deze opleidingscentra worden ook gebruikt als voorbeeldfunctie voor de verenigingen uit de regio. Naast het feit dat de sporters zichzelf beter kunnen ontwikkelen door de kwalitatief betere training, kunnen de verenigingen dus ook profiteren van de steun van de WOC's. De drie belangrijkste taken van het Waterpolo Opleidingscentrum is de ontwikkeling van de sporter zelf, het opleiden van het technisch kader en het promoten van voorgeschreven trainingsprogramma's.

3.5 Andere sporten

	PSV en NJORD
Andere sporten	In Nederland is waterpolo een kleine sport. In de populariteitsindex uit 2009 blijkt dat waterpolo pas op de 35ste plaats staat (zie bijlage 5). Andere sporten als fitness, voetbal, golf, hockey maar ook zwemmen worden door veel meer Nederlanders beoefend.

3.6 Benchmark jeugdopleidingen

Een benchmark is een kritische vergelijking van de prestaties van een vereniging op een bepaald gebied met de prestaties van de concurrenten, of die van toonaangevende organisaties in andere bedrijfstakken. De kernvraag is: wat doet de concurrentie beter dan wij en wat kunnen wij daarvan leren en overnemen? Deze benchmark is terug te vinden in bijlage 9.

3.7 Conclusies externe analyse

NJORD
- In de WOC ligt een kans om de samenwerking met PSV aan te gaan.
- Er worden te weinig leden geworven in de wijk Meerhoven.
- Scholen werken niet mee aan het werven van leden.
- Er wordt steeds vaker gekozen voor individuele sporten.

PSV
-In de WOC liggen kansen om de samenwerking met NJORD aan te gaan.
-Er worden te weinig leden geworven in de gemeente Waalre.
-Het contact met de combinatiefunctionaris is niet optimaal.
-Er wordt steeds vaker gekozen voor individuele sporten.

3.8 SWOT-Analyse

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de SWOT-analyse van NJORD waterpolo en PSV waterpolo. Zoals eerder in deze scriptie vermeld zijn deze twee analyses niet samen te voegen. Daarom wordt eerst de SWOT-analyse van NJORD waterpolo uitgewerkt en daarna de SWOT-analyse van PSV waterpolo.

3.8.1 SWOT-analyse NJORD waterpolo

Interne analyse		
Sterkte		**Zwakte**
Leden zijn heel betrokken bij de vereniging		Er is niet genoeg aanwas van jeugdleden
NJORD is de enige waterpolovereniging in Veldhoven		Er is niet op alle tijdstippen voldoende badwater beschikbaar
Er zijn veel vrijwilligers actief binnen de vereniging		Het eerste team is te ver verwijderd van de rest van de vereniging
Externe analyse		
Kansen		**Bedreigingen**
Het EK waterpolo 2012 wordt gehouden in Eindhoven		Scholen werken niet mee met het werven van leden
Het WOC Zuid		Er is niet voldoende overleg met PSV
Instroom uit de wijk Meerhoven		Er wordt steeds vaker gekozen voor een individuele sport zoals Fitness (zie bijlage 6)

3.8.2 Samenvatting SWOT-analyse NJORD waterpolo

Het grootste probleem waarmee NJORD waterpolo te kampen heeft, is de te lage instroom van jeugdleden. Waterpolo is een kleine sport in (Zuid)- Nederland, om de sport meer onder de aandacht te brengen kan het EK zwemmen 2012 in het Pieter van de Hoogenband zwemstadion gebruikt worden. Dit is een mooie kans om de sport te promoten.

Ook van belang dat individuele sporten als fitness en hardlopen steeds populairder worden. Dit is te lezen in de populariteitsindex 2009 van Duodecim (bijlage 6). Binnen de vereniging kwam er bij de

vragenlijst te vaak naar voren dat het eerste elftal te ver van de rest van de vereniging verwijderd is. Ook is er niet altijd voldoende badwater beschikbaar. Door enkele verschuivingen in het rooster door te voeren moet dit opgelost kunnen worden. Met de waterpolovereniging die enkele kilometers verder op ligt (PSV waterpolo) is onvoldoende overleg, ook wordt er te weinig samengewerkt met het WOC. De sterktes van de vereniging zijn de betrokken leden en de vele vrijwilligers die binnen NJORD actief zijn.

3.8.3 SWOT-analyse PSV Waterpolo

Interne analyse PSV		
Sterkte		**Zwakte**
Mooie accommodatie in het PVDH zwemstadion		De kaderleden zijn niet goed op elkaar afgestemd
Aangepaste trainingen van een gediplomeerde trainer voor de instroomgroep		Problemen worden niet of te weinig benoemd
Er zijn veel betrokken kaderleden		Er wordt te weinig gedaan op het gebied van ledenwerving
Externe analyse		
Kansen		**Bedreigingen**
Het EK waterpolo 2012 wordt gehouden in Eindhoven		Er is niet voldoende overleg met andere verenigingen
Het WOC Zuid		Individuele sporten als fitness en hardlopen worden steeds populairder (zie bijlage 6)
Instroom uit Waalre		Er is geen goede communicatie met de combinatiefunctionaris

3.8.4 Samenvatting SWOT-analyse PSV waterpolo

Het grootste probleem waarmee PSV waterpolo te kampen heeft, is de te lage instroom van jeugdleden. Waterpolo is een kleine sport in (Zuid)- Nederland, om de sport meer onder de aandacht te brengen kan het EK zwemmen 2012 in het Pieter van de Hoogenband zwemstadion gebruikt worden. De fraaie accommodatie waarin PSV gehuisvest is, moet beter gebruikt worden om aanwas van extra jeugdleden te realiseren. Problemen die er zijn met betrekking tot de communicatie tussen de kaderleden, zullen benoemd moeten worden. Het overleg met de combinatiefunctionaris moet beter. Deze combinatiefunctionaris heeft ook ingangen bij de gemeenten Waalre en Aalst. Ook hier liggen dus kansen. Andere verenigingen in de buurt kampen met dezelfde problemen en het is dus nuttig om in gesprek te gaan met deze verenigingen, zodat er gekeken kan worden naar een gezamenlijke oplossing.

3.9 Confrontatiematrix

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de confrontatie matrix van NJORD waterpolo en PSV waterpolo. Net als in hoofdstuk 3.7 zal eerst de confrontatie matrix van NJORD waterpolo te zien zijn, daarna de confrontatiematrix van PSV waterpolo.

3.9.1 Confrontatiematrix NJORD waterpolo

		Extern						Totaal
		Kansen			*Bedreigingen*			
Intern		K1: Het EK waterpolo 2012 wordt gehouden in Eindhoven	K2: Instroom uit de wijk Meerhoven	K4: Het WOC Zuid.	B1: Individuele sporten als fitness en hardlopen worden steeds populairder	B2: Scholen werken niet mee met het werven van leden	B3: Er is niet voldoende overleg met PSV	
Sterkten	S1: Leden zijn heel betrokken	1			3	3		
	S2: NJORD is de enige waterpolo vereniging in Veldhoven	3	5			1		
	S3: Er zijn veel vrijwilligers actief			1	5			
Zwakten	Z1: Er is niet altijd badwater beschikbaar.		1	5			1	
	Z2: Er is niet genoeg aanwas van jeugdleden	5	3	3	1	5	5	
	Z3: Het 1ste team is verwijderd van rest						3	

3.9.2 Strategische opties NJORD

Optie 1 blauw: om meer aanwas van jeugdleden te krijgen moet NJORD zich richten op wijken waar nog niet veel jeugdleden vandaan komen. Meerhoven is zo'n wijk.
Grote evenementen als het EK waterpolo kunnen gebruikt worden om de jeugd geïnteresseerd te krijgen voor de sport. Leden van NJORD kunnen presentaties gaan geven op scholen over het belang van sporten in het algemeen. Als tegenprestatie kunnen de scholen dan helpen met het werven voor nieuw leden van N JORD.
Optie 2 oranje: het WOC kan gebruikt worden om meer media-aandacht voor de waterpolosport te krijgen. Op deze manier komt waterpolo positief in het nieuws waardoor de aanwas van jeugdleden toe zal nemen. Ook kan er gekeken worden of de vrijwilligers die binnen de WOC actief zijn iets voor NJORD kunnen betekenen. Optie 1 en 2 worden uitgewerkt in hoofdstuk 5.
Optie 3 rood: om te groeien als waterpolovereniging is samenwerking met PSV gewenst, zoniet noodzakelijk. De verenigingen kunnen elkaar versterken. De problemen met het te geringe aantal van jeugdleden geld voor beide verenigingen. In hoofdstuk 9 worden de mogelijkheden gegeven op welke manier dit aangepakt dient te worden.

3.9.3 Confrontatiematrix PSV waterpolo

		Extern					
		Kansen			*Bedreigingen*		
Intern		K1: Het EK waterpolo 2012 in Eindhoven	K2: instroom uit Waalre	K3: Het WOC Zuid	B1: Er is geen goede communicatie met de combinatiefunctionaris	B2: Individuele sporten als fitness en hardlopen worden steeds populairder	B3: Er is niet voldoende overleg met de andere verenigingen
Sterkten	S1: Accommodatie in PVHB zwemstadion.	**3**	**5**	**1**	**1**	**1**	**5**
	S2: Aangepaste trainingen van gediplomeerde trainer instroomgroep	**1**		**3**		**5**	
	S3: Er zijn veel betrokken kaderleden.						**1**
Zwakten	Z1: Kader niet op elkaar afgestemd				**5**		
	Z2: Problemen worden niet benoemd		**1**		**3**		
	Z3: Er is niet genoeg aanwas van jeugdleden	**3**	**3**	**5**		**3**	**3**

3.9.4 Strategische opties PSV

Optie 1 rood: Het Pieter van den Hoogenband zwemstadion kan door PSV veel beter gebruikt worden bij het promoten van de vereniging. De faciliteiten die in het stadion aanwezig zijn moeten gebruikt worden om jeugdleden te laten kiezen voor PSV. De ouders van de kinderen in de doelgroep kunnen ook enthousiast gemaakt worden door de speciale manier van training geven door de gediplomeerde trainer.
Optie 2 paars: de kaderfuncties moeten beter op elkaar afgestemd worden. Problemen worden niet benoemd en een goede communicatie tussen de vrijwilligers is er niet. Door het opzetten van een forum waarin de combinatiefunctionaris als moderator fungeert kan dit verbeterd worden. Ook kan overleg met NJORD bijdragen aan de vooruitgang van de vereniging. Dit forum kan geplaatst worden op de website of aangeboden worden via verschillende vormen van Social media.
Optie 3 groen: in de wijk Waalre ligt nog een grote kans op het werven van extra jeugdleden. Dit was bij PSV bekend alleen niet bij de personen die over jeugdwerving gaan. Als de communicatie tussen de kaderleden dus beter verloopt heeft dit ook een positief effect op de aanwas van nieuwe jeugdleden. In hoofdstuk 5 worden deze opties verder uitgewerkt onder het kopje adviezen.

Hoofdstuk 4. Conclusies

Als eerste worden de conclusies voor PSV weergegeven en daarna de conclusies van NJORD. Op welke manier de conclusies invulling krijgen wordt uitgewerkt bij de adviezen.

4.1 Conclusies PSV

- Waterpolo is niet bekend genoeg bij de doelgroep en de ouders van de doelgroep.
- Er liggen kansen op extra jeugdinstroom in de gemeenten Waalre en Aalst.
- De communicatie tussen PSV en de combinatiefunctionaris is niet optimaal.
- De communicatie tussen de vrijwilligers is niet optimaal.
- Problemen binnen de vereniging worden niet benoemd.
- Er is niet voldoende media-aandacht.
- PSV moet Social media gaan gebruiken.
- Er moet een ledenenquête afgenomen worden.
- Op dit moment zitten er te weinig kinderen in de instroomgroep.
- Samenwerking tussen NJORD en PSV biedt voordelen voor beide verenigingen.

4.2 Conclusies NJORD

- Waterpolo is niet bekend genoeg bij de doelgroep en de ouders van de doelgroep.
- NJORD moet zich meer richten op de wijk Meerhoven.
- De communicatie binnen de club is niet optimaal.
- Er is niet voldoende media-aandacht.
- De contacten met de scholen zijn slecht.
- De website is niet duidelijk genoeg.
- NJORD moet Social media gaan gebruiken.
- Het badwater wordt niet optimaal benut.
- Samenwerking tussen NJORD en PSV biedt voordelen voor beide verenigingen.

Hoofdstuk 5. Adviezen

In dit hoofdstuk worden de adviezen beschreven voor zowel NJORD waterpolo als PSV waterpolo. Bij sommige adviezen is extra uitleg gegeven, deze uitleg is te vinden in bijlage 1.

5.1 Promotie

In het eerste gedeelte van dit hoofdstuk worden de adviezen ter promotie van waterpolo beschreven.

	PSV	NJORD
Adviezen ter promotie van waterpolo als sport.	Het creëren van mogelijkheden tot het spelen van waterpolo in het recreatiebad.	Voorlichting geven over waterpolo tijdens het vrijzwemmen in zwembad Den Ekkerman.
	Het geven van demonstraties in zwembad de Tongelreep.	Jongeren uitnodigen voor introductielessen tijdens het vrijzwemmen in zwembad Den Ekkerman.
	Organiseren van mini toernooitjes tijdens het vrijzwemmen in zwembad de Tongelreep voor niet-leden.	Kinderen na het behalen van het zwemdiploma uitnodigen voor een gratis introductieles.
	Uitleg geven aan ouders tijdens het vrijzwemmen in zwembad de Tongelreep met de nadruk op het sociale aspect van waterpolo.	Organiseren van minitoernooien in zwembad Den Ekkerman.

5.2 Aanwas nieuwe jeugdleden

Het uiteindelijke doel van het promoten van waterpolo als sport is het werven van nieuwe leden. Er komt duidelijk naar voren dat beide verenigingen nog ruimte hebben voor nieuwe leden, vooral in de jeugdteams.

	PSV	NJORD
Adviezen ten behoeve van aanwas nieuwe leden.	Aanwas nieuwe leden uit Waalre en Aalst stimuleren.	Aanwas uit de wijk Meerhoven stimuleren.
	Het contact tussen PSV waterpolo en de combinatiefunctionaris Mark de Weijer verbeteren.	Trainingen voor de allerkleinsten verplaatsen naar het ondiepe bad waardoor er meer baduren vrij komen en meer ruimte vrijkomt voor aanwas van nieuwe leden.
		Minitoernooien organiseren met goede begeleiding.
		Samenwerking aangaan met De Sportieve School.
	Gratis proeftraining na het behalen van de elementaire diploma's.	
	Het accent van de uitleg over waterpolo aan ouders leggen op de sociale kant van de sport.	
	De doelgroep vanuit andere takken van watersport geïnteresseerd krijgen voor waterpolo door het organiseren van minitoernooien tijdens vrijzwemmen.	
	De WOC kan gebruikt worden om meer positieve media aandacht te genereren. Het WOC als jeugdopleiding kan meer aanwas van jeugd genereren binnen de verenigingen.	

5.3 Imagoverbetering

Niet alleen de sport waterpolo zal in een ander daglicht moeten worden gezet, ook het imago van de club is daarbij van belang. Iedereen wil bij de "winnaars" horen. Daarom moeten de verenigingen positieve aandacht genereren.

	PSV	NJORD
Adviezen ten behoeve van imagoverbetering van de club	Positieve media aandacht genereren door promotie van de locatie van de club en haar uitgebreide faciliteiten.	Wedstrijdverslagen plaatsen in de lokale huis-aan-huis krant van Veldhoven.
	Insturen van verslagen over minitoernooien naar het Eindhovens Dagblad en regionale huis-aan-huis bladen.	Aandacht voor de club in het katern Spectrum in het Eindhovens Dagblad.
	Omroep Brabant uitnodigen voor het verslaan van een minitoernooi , Omroep Brabant Radio wedstrijden laten verslaan.	
	Het EK waterpolo 2012 inzetten voor imagoverbetering.	

5.4 Social media

Naast de gevestigde media, komt ook Social media steeds meer op. Voor de doelgroepen van PSV waterpolo en NJORD waterpolo is Social media een gangbaar communicatiemiddel geworden. Daarom wordt er ook aandacht besteed aan Social media.

	PSV	NJORD
Adviezen ten behoeve van Social media	Advies is om een Twitter en Facebook account aan te maken voor de club.	
	Wedstrijduitslagen moeten te vinden zijn op Facebook en Twitter.	
	Leden moeten de kans krijgen lid te kunnen worden van de Facebook pagina en Twitter van de vereniging.	

5.5 Website

Voordat de adviezen omtrent de site worden gegeven in dit hoofdstuk, wordt eerst het stappenplan aangegeven voor het verbeteren en aanpassen van de site. Dit omdat deze voor beide verenigingen van belang is.

De sites van beide verenigingen zijn niet up-to-date. Steeds meer wordt informatie opgezocht en uitgewisseld via het internet. De site voor de verenigingen geeft dus steeds vaker het beeld weer wat "nieuwe leden" krijgen wanneer ze op zoek gaan naar informatie over de club. Het belang van de site wordt steeds groter.

5.5.1 Website

Om de site up-to-date te maken zal een stappenplan moeten worden doorlopen.

Stap 1 → herbepalen van doel en doelgroep. → de site had bij de opbouw waarschijnlijk een ander doel als dat de site nu krijgt. We zijn immers weer een aantal jaren verder en er wordt steeds meer online gedaan.
Stap 2 → herverzamelen van content. → Er zal opnieuw moeten worden gekeken naar de informatie die op de site staat. Daarbij is het van belang te bekijken wat de informatiebehoefte is van de bezoekers van de site.
Stap 3 → herbepalen van navigatiestructuur → Op welke manier is het gemakkelijk navigeren op de site.
Stap 4 → hervormgeven. → De huisstijl van NJORD waterpolo komt nu te weinig naar voren op de site. Zo staat bijvoorbeeld het logo niet op de site. Na het ontwerp van de site kan ook de content worden geplaatst onder de juiste kopjes.
Stap 5→ website organisatie opzetten → Om ervoor te zorgen dat de site up-to-date blijft, zal er binnen de vereniging een aantal mensen actief bezig moeten zijn met de site.
Stap 6 → als laatste zal er ook promotie moeten worden gemaakt voor de vernieuwde site. Alle leden moeten op de hoogte worden gebracht van de vernieuwde website door een e-mail of een nieuwsbrief. Daarnaast moeten op alle externe uitingen het www adres worden vermeld.

	PSV	NJORD
Adviezen omtrent de website.		Uitvoeren van het beschreven stappenplan voor verbetering van de website.
	Een forum aanmaken waar jeugdtrainers en vrijwilligers kunnen communiceren. In samenwerking met de combinatiefunctionaris.	Een forum aanmaken waar jeugdtrainers en vrijwilligers kunnen communiceren.
	Forum aanmaken voor leden waar ze kunnen communiceren.Rijschema's en tafelschema's zichtbaar maken op de website.	
	Wedstrijdverslagen en wedstrijduitslagen vermelden op de site.	Wedstrijdverslagen en wedstrijduitslagen, eventueel met actiefoto's toevoegen aan de website.
	De site aantrekkelijk maken voor leden door recreatieve aspecten toe te voegen.	
	Forums aanmaken voor leden, zodat er gecommuniceerd kan worden op de website	

5.6 Vrijwilligers

Beide verenigingen draaien vooral op vrijwilligers. Daarom is het belangrijk te weten wie de club op welke manier van dienst wil zijn.

	PSV	NJORD
Adviezen vrijwilligers	Het afnemen van de ledenvragenlijst, zodat duidelijk wordt welke leden actief betrokken willen zijn bij de club en wat de wensen van de leden zijn.	
	Aanbieden van cursussen voor vrijwilligers.	
	Vrijwilligersfeesten houden zodat vrijwilligers betrokken blijven bij de vereniging	
	Vrijwilligers in het zonnetje zetten op de website.	

Hoofdstuk 6. Implementatieplan NJORD

De adviezen die in hoofdstuk vijf voor NJORD zijn beschreven, zullen door de vrijwilligers van de vereniging uitgewerkt gaan worden. Om dit goed te laten verlopen moet het duidelijk zijn wie wanneer wat doet. Op welke manier de adviezen omgezet moeten worden in acties is beschreven in dit implementatieplan. Uit de uitslagen van de enquête die in het bezit zijn van Arjen Buit (trainingscoördinator) zijn namen van leden naar voren gekomen die graag wat extra's zouden doen voor de vereniging.

6.1 Badwater

Met het opnieuw indelen van de trainingstijden kan meteen in januari worden gestart. De jeugdteams met jonge kinderen moeten verplaatst worden naar het ondiepe bad, zodat er plaats vrijkomt in het 25 meter bad. Deze taak moet worden vervuld door de trainingscoördinator. Als de trainingscoördinator hier meteen in januari mee begint kan het nieuwe schema in februari al ingaan.

6.2 Het minitoernooi

De communicatie-uitingen voor het minitoernooi moeten absoluut beter. De posters moeten duidelijk zijn en aanzetten tot inschrijven. Dit kan gedaan worden door een lid van de vereniging. Belangrijk is dat hier op tijd mee wordt begonnen. De Posters kunnen drie maanden voor aanvang van het toernooi al opgehangen worden. Ook moet de aankondiging op de website duidelijk aanwezig zijn en er op tijd staan. Hieronder volgt een voorbeeld met gebruikmaking van het AIDA-model voor een toernooi dat wordt georganiseerd in april.

6.2.1 Aida Model

Fase	**Attention**	**Interest**	**Desire**	**Action**
Doel	Aandacht trekken	Interesse wekken	Verlangens oproepen	Over laten gaan tot actie
Hoe?	- Direct mailing - Internet	- Advertenties - Internet - Persoonlijke verkoop	- Advertenties - Internet - Persoonlijke verkoop - direct mailing	- Persoonlijke verkoop
Wanneer?	januari	februari	maart	April

Direct mailing
De mailing over het toernooi moet in januari al verstuurd worden. Op deze manier zijn de kinderen en vooral de ouders in een vroeg stadium al op de hoogte van het toernooi. In deze eerste mail wordt meteen een mogelijkheid tot aanmelden toegevoegd.
Veel mensen lezen een mail en melden zich niet meteen aan met de gedachte van dat komt nog wel. Daarom wordt er in maart nog een herinneringsmail gestuurd naar de mensen die zich nog niet aangemeld hebben.

Internet
De website is een ideaal promotiemiddel voor een toernooi. Begin januari moet er een informatief stukje in combinatie met een inschrijfformulier op de website geplaatst worden. In maart moet er opnieuw aandacht aan het minitoernooi geschonken worden op de website. Dit kan door het eerder geplaatste stuk weer vooraan op de website te zetten.

Advertenties
Er kan gekozen worden om een advertentie in een plaatselijke krant te plaatsen. Het nadeel hiervan is dat dit vrij duur is. Een andere optie is om een informatief stukje te schrijven over het toernooi wat ik de krant geplaatst kan worden. Dit is gratis en vaak een beter middel om mensen te interesseren dan een advertentie.

Persoonlijke verkoop
De beste manier binnen een vereniging om een inschrijving voor een toernooi te regelen is persoonlijke verkoop. In februari kan er door de trainers van de jeugdteams al aandacht besteed worden aan het minitoernooi. Op deze manier wordt alvast de interesse gewekt van de jeugdspelers en de ouders. De trainer moet er voor zorgen dat het duidelijk is dat de jeugdleden een vriendje of vriendinnetje, dat nog geen lid is van de vereniging, mee mogen nemen. De inschrijfformulieren worden in de eerste week van maart uitgedeeld aan de jeugdspelers. In april wordt er nog een herinnering gedaan aan de leden die zich nog niet ingeschreven hebben.

6.3 De Sportieve School

Het verbeteren en aantrekkelijker maken van de introductielessen bij het project Sportieve school is een taak voor de jeugdcoördinator en een jeugdtrainer met extra kennis op het gebied van waterpolotrainingen voor jonge kinderen. Het project sportieve school is dit seizoen al voorbij. Dus kan er gewerkt worden aan verbeteringen voor volgend jaar. Om niet in tijdnood te komen is het verstandig om in de maand mei twee tot drie keer bij elkaar te komen voor overleg. Aan het einde van juni moeten de aanpassingen uitgewerkt zijn in een plan van aanpak. Op deze manier kan er na de vakantie in het nieuwe seizoen meteen begonnen worden met het aanpassen van de trainingen tijdens het project sportieve school.

6.4 Media-aandacht

Om meer media-aandacht te genereren bij regionale kranten in Veldhoven, Omroep Brabant en het Eindhovens Dagblad moet er zo snel mogelijk een vrijwilliger met een journalistieke of communicatieve achtergrond worden aangesteld. Dit kan een ouder van een jeugdlid zijn of een studerend lid van de vereniging. Deze vrijwilliger kan zich inzetten om de club op een positieve manier in het nieuws te brengen. Op deze manier wordt gezorgd voor gratis reclame en kan er aandacht gevraagd worden voor evenementen van de vereniging.

6.5 Verbeteren website en Social media

Het stappenplan ter verbetering van de website is beschreven in hoofdstuk 5. Om dit stappenplan uit te voeren zijn er twee leden van de vereniging nodig die zich hier mee bezig gaan houden. Het is een taak voor een lid van de waterpolocommissie om zo snel mogelijk twee enthousiaste leden voor dit project te vinden.

Opzetten van een forum
Het opzetten van een forum kan ook gedaan worden door de twee vrijwilligers die zich bezig gaan houden met het stappenplan ter verbetering van de website.

Hoofdstuk 7. Implementatieplan PSV

De adviezen die in hoofdstuk 5 voor PSV zijn beschreven zullen door de vrijwilligers van de vereniging uitgewerkt gaan worden. Om dit goed te laten verlopen moet het duidelijk zijn wie wanneer wat doet. Op welke manier de adviezen omgezet moeten worden in acties is beschreven in dit implementatieplan.

Waterpolo tijdens vrijzwemmen
Om waterpolo tijdens vrijzwemmen mogelijk te maken worden twee verantwoordelijken aangesteld. Het is slim om hiervoor de zwembaddirecteur te raadplegen. Hij weet wanneer het mogelijk is een gedeelte van het golfslagbad af te zetten voor waterpolo. Ook is het zaak om een trainer te vinden die tijd heeft op woensdagmiddag en over de capaciteiten beschikt om de kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met waterpolo. De gewenste start van dit project is februari.

Media-aandacht
Om meer media-aandacht te genereren bij plaatselijke kranten in Veldhoven, Omroep Brabant en het Eindhovens Dagblad, moet er zo snel mogelijk een vrijwilliger met een journalistieke of communicatieve achtergrond worden aangesteld. Dit kan een ouder van een jeugdlid zijn of een studerend lid van de vereniging. Deze vrijwilliger kan zich inzetten om de club op een positieve manier in het nieuws te brengen. Op deze manier wordt gezorgd voor gratis reclame en kan er aandacht gevraagd worden voor evenementen van de vereniging. De gewenste start van dit project is februari.

Aanwas leden uit Waalre en Aalst
De jeugdcoördinator en de combinatiefunctionaris van de gemeente Eindhoven moeten dit samen zien te bewerkstelligen. Na gesprekken die tijdens het schrijven van deze scriptie zijn gevoerd is er een overleg geweest over het organiseren van een toernooi. Voor dit toernooi hebben zich ongeveer twintig kinderen uit Waalre en Aalst ingeschreven. De finaleronde van dit toernooi moet nog worden gehouden en hierbij is het zaak om zoveel mogelijk kinderen aan de vereniging te binden. Het is goed dat men met dit punt aan de slag is gegaan. Na het finaletoernooi moet er een evaluatiegesprek tussen de jeugdcoördinator en de combinatiefunctionaris gepland worden.

Communicatie tussen PSV en de combinatiefunctionaris
Het contact tussen PSV en de combinatiefunctionaris was in het begin niet optimaal. Zoals u bij het vorige kopje hebt kunnen lezen gaat dit de goede kant op. Voor het bestuur van PSV waterpolo is het van belang dat in januari alle vrijwilligers door middel van een informatieavond duidelijk gemaakt wordt dat de kennis en contacten van de combinatiefunctionaris gebruikt kunnen worden. Informatieavond in januari of februari.

Te weinig kinderen in de instroomgroep
Dat dit gecommuniceerd moet worden met de combinatiefunctionaris moet ook duidelijk gemaakt worden op de informatieavond in januari of februari.

Informatieavond
De informatieavond die in de bovenstaande stukjes genoemd wordt moet georganiseerd worden door de voorzitter of een bestuurslid. Belangrijke thema's op deze informatieavond zijn; communicatie is belangrijk, benoem het probleem en aarzel niet om hulp te vragen.
Verbeteren website en social media
Het stappenplan ter verbetering van de website is beschreven in hoofdstuk 4. Om dit stappenplan uit te voeren zijn er twee leden van de vereniging nodig die zich hier mee bezig gaan houden. Het is zaak voor het bestuur om zo snel mogelijk twee enthousiaste vrijwilligers te vinden.

Hoofdstuk 8. EK waterpolo 2012 in Eindhoven

Het EK waterpolo staat voor de deur en dit wordt georganiseerd in Eindhoven. Een uitgelezen kans om kinderen in aanraking te laten komen met het waterpolo.

Vanuit de combinatiefunctionaris Mark de Weijer is een opzet voor een project naar de KNZB gestuurd. Mark de Weijer had het idee om alle scholen in de regio Eindhoven deel te laten nemen aan een minitoernooi. Op deze manier zouden kinderen kennis kunnen maken met de sport. Daarnaast zou er voor alle kinderen de mogelijkheid zijn geweest om een wedstrijd van het EK bij te wonen om de sfeer van waterpolo op topniveau te proeven.

Dit concept is door Mark de Weijer neergelegd bij een medewerker van de KNZB die beloofde hiermee aan de slag te gaan. Helaas is te laat geconstateerd dat er door deze medewerker te weinig aan het plan was gedaan om het op deze groot schaal plaats te laten vinden. De medewerker van de KNZB is door dit voorval uit zijn functie gezet. Dit lost echter niet het probleem op dat is ontstaan.

Het EK waterpolo in Eindhoven zou in samenwerking met dit plan een prachtige manier zijn geweest om kinderen te betrekken bij de sport waterpolo. Deze kans wordt nu onvoldoende benut.

Basisschool Waalre
Ondanks het feit dat het plan niet op de gewenste grote schaal doorgang heeft gevonden, is er op woensdagmiddag 16 november een toernooi georganiseerd voor een basisschool uit Waalre. De finale van dit toernooi wordt gehouden tijdens het EK waterpolo. Op de korte termijn die nog beschikbaar was, heeft Mark de Weijer, nadat hij vernomen had dat PSV graag leden uit Waalre aan het ledenbestand wil toevoegen, zich hiervoor ingezet. Deze kinderen van de school uit Waalre gaan tijden het EK ook een wedstrijd bijwonen. Na deze wedstrijd krijgen de kinderen een goodie-bag mee naar huis. In deze goodie-bag zit natuurlijk ook een inschrijfformulier.

Actiepunten ten opzichte van EK waterpolo
Om de schoolkinderen toch nog te laten ruiken aan de sfeer van een groot waterpolotoernooi wordt er op dit moment hard gewerkt om kaarten voor in waterpolo geïnteresseerde schoolkinderen beschikbaar te krijgen.

Evaluatie
De evaluatie van het grootschalige concept, dat geen doorgang heeft gevonden, moet gedaan worden door de KNZB. Er moet een duidelijk plan komen waardoor dit niet meer kan gebeuren.
De evaluatie van het kleinere toernooi voor de school uit Waalre kan meteen na het EK gehouden worden. In februari moet er nagegaan worden hoeveel kinderen zich daadwerkelijk ingeschreven hebben bij de vereniging.

Hoofdstuk 9. Samenwerking tussen PSV en NJORD

PSV waterpolo en NJORD waterpolo zijn verschillende verenigingen met een verschillende verenigingscultuur. Ondanks het feit dat de verenigingen zo verschillend zijn kampen PSV en NJORD met dezelfde problemen. Bij beide verenigingen is er te weinig instroom van jeugdleden en is de interne en externe communicatie niet ideaal. In dit hoofdstuk worden manieren beschreven waarop eventueel samengewerkt kan worden. Er zullen manieren beschreven worden voor kleinschalige samenwerking en manieren van intensieve samenwerking.

9.1 Opties voor samenwerking

Overleg
Tijdens het gevoerde gesprek met Hans van de Berk (jeugdtrainer PSV) en Arjen Buit (trainingscoördinator NJORD) werden ideeën uitgewisseld over op welke manier er met zaken betreffende jeugd wordt omgegaan. Voor beide partijen was dit een heel nuttig en positief gesprek. Het is altijd nuttig om meningen en ideeën van andere partijen te horen. Van beide kanten werd uitgesproken dat een vervolggesprek gewenst zou zijn. Concrete afspraken zijn hier echter nog niet over gemaakt.
Advies: Ieder kwartaal moet er een gesprek tussen afgevaardigden van NJORD en PSV gevoerd worden. De gesprekken worden gevoerd eind januari, eind april, eind juli en eind oktober. De precieze data moeten door de verenigingen zelf afgesproken worden. In deze is een belangrijke rol weggelegd voor Arjen Buit van NJORD en Harry Verhaar van PSV. Zij ontmoeten elkaar binnen de WOC en kunnen afspraken maken en de agendapunten opstellen.

Combinatieteams
In het verleden is het voorgekomen dat er bij een team niet genoeg leden waren om zich in te schrijven voor competitiewaterpolo. Dit is erg jammer omdat er leden teleurgesteld moeten worden en er minder teams in competitieverband spelen. PSV en NJORD moeten er voor kiezen om dan het belang van de spelers voor te laten gaan op de rivaliteitgevoelens. Bij de allerkleinsten is dit niet altijd realiseerbaar, omdat de ouders er voor moeten zorgen dat de jeugdleden bij het zwembad van PSV of NJORD komen voor de trainingen/wedstrijden. Voor de oudere jeugd is dit wel te realiseren, omdat zij zelf vervoer van en naar de trainingen en wedstrijden kunnen regelen.

Talententeams
Het kan zijn dat er bij NJORD en PSV in de categorie onder zeventien bij beide verenigingen exceptionele talenten rondlopen. Als deze jeugdleden boven de rest van het team uitsteken is het wellicht een optie om de talenten van beide verenigingen samen te laten trainen en in te schrijven voor de competitie. De ene keer kan er in het zwembad van NJORD getraind worden en de andere keer in het zwembad van PSV. Deze constructie is alleen mogelijk als er bij beide verenigingen genoeg spelers in de leeftijdsklasse onder 17 overblijven om zelf een team in te schrijven.

Jeugdleden
Niet veel jongeren kiezen voor de sport waterpolo. De twee verenigingen hebben beide locaties in dezelfde regio.
Door evenementen gezamenlijk op te zetten kunnen PSV waterpolo en NJORD waterpolo het imago van de sport waterpolo in het algemeen verbeteren.
Daarbij moet gedacht worden aan minitoernooien waar buurtteams zich in kunnen schrijven. Door de buurtverenigingen in de regio Eindhoven te benaderen kunnen teams worden gevormd. Deze teams krijgen allemaal een training aangeboden bij NJORD waterpolo en een training bij PSV waterpolo. Daarna worden twee wedstrijddagen georganiseerd. Een op de locatie van NJORD waterpolo en een op de locatie van PSV waterpolo. Op deze manier komen kinderen in aanraking met de sport en wordt er gewerkt aan het imago.

Behouden van leden
Beide verenigingen hebben niet al te veel jeugdleden. Daardoor is het moeilijk om grote evenementen op touw te zetten. Maar grote evenementen zijn voor veel leden wel een aanleiding om bij een vereniging te blijven.
PSV waterpolo en NJORD waterpolo zouden op dit gebied samen kunnen werken door het organiseren van gezamenlijke waterpolokampen in de zomer. Deze kampen kunnen georganiseerd worden op campings met buitenzwembaden. Hier kunnen toernooien worden gespeeld met elkaar en tegen elkaar. Daarnaast kunnen gezamenlijk activiteiten worden georganiseerd zoals discoavonden en bonte avonden. Op deze manier leren de leden ook andere waterpoloërs kennen. Door dergelijke samenwerking is het ook mogelijk om bekende waterpoloërs te laten spreken op het kamp. Voor veel kinderen zal dit erg boeiend zijn, omdat ze tegen deze personen opkijken. Deze acties worden gemakkelijker realiseerbaar door kampen samen te organiseren, omdat er een ruimer budget vrijkomt. Want hoe meer leden er mee gaan op kamp hoe goedkoper het wordt om het te organiseren.

Bestuurlijk niveau
Uit de gesprekken die met beide besturen zijn gehouden komt naar voren dat samenwerking tussen de beide verenigingen nog gevoelig ligt. De eer voor de club, de emotie, staat op dit moment nog voorop. Daarom is het advies om nog niet te starten met een samenwerking op bestuurlijk niveau, maar om op operationeel niveau in te stappen.

Op deze manier kunnen de verenigingen wennen aan de samenwerking. Ook leden en bestuursleden krijgen op deze manier steeds meer met elkaar te maken.
Voor de toekomst is het advies dat een samenwerking tussen beide verenigingen op bestuurlijk niveau niet uit kan blijven. Allereerst is het van belang dat beide verenigingen blijven bestaan. Door te weinig in- en doorstroom krimpen te verenigingen. Door samenwerking kunnen de verenigingen elkaar versterken.

Het advies voor de lange termijn voor de samenwerking op bestuurlijk niveau is daarbij dat de besturen over ongeveer twee jaar bij elkaar komen om de gedane samenwerking te evalueren. Na deze evaluatie kan een plan geschreven worden waarin duidelijke stappen worden genomen ten behoeve van de samenwerking op strategisch niveau.
In dit plan moeten de strategische plannen van NJORD waterpolo en PSV waterpolo dichter bij elkaar komen zodat een samenwerking op bestuurlijk niveau kan worden gestart. Van belang is dat dit plan geschreven wordt door een bestuurslid van NJORD waterpolo en een bestuurslid van PSV waterpolo zodat de belangen van beide verenigingen kunnen worden geïntegreerd in het plan.

Inhoudsopgave bijlage

Bijlage 1 adviezen 35
Bijlage 2 gespreksverslag Anjo de Bruijne 42
Bijlage 3 notulen gesprek met Mark de Weijer 43
Bijlage 4 notulen gesprek 2 met Mark de Weijer 44
Bijlage 5 notulen gesprek Hans van de Berk 45
Bijlage 6 Duodecim 47
Bijlage 7 NJORD 48
Bijlage 8 gesprek Saskia Roelandse 49
Bijlage 9 gesprek Bart Verhoeven 50
Bijlage 10 organigram NJORD 51
Bijlage 11 Benchmark jeugdopleidingen 52
Bijlage 12 enquête NJORD leden 58
Bijlage 13 uitkomsten ledenenquête / vragenlijst 64

Bijlage 1 adviezen

Adviezen ter promotie van waterpolo voor PSV

Advies waterpolo bij vrijzwemmen
Om meer mensen in contact te laten komen met de waterpolosport is het een mogelijkheid om een deel van het zwembad af te zetten voor waterpolo. Al gebeurt dat maar één keer per maand zou dit al een hele verbetering zijn. Daarnaast heeft de Tongelreep een recreatief gedeelte, het golfslagbad. Het grootste percentage bezoekers dat komt voor vrijzwemmen bij de Tongelreep valt binnen de primaire doelgroep. Daarom ligt hier een kans om groei mogelijk te maken. Door het afzetten van een gedeelte van het bad en door demonstraties te geven komt de doelgroep in aanraking met waterpolo. Daarnaast kunnen er ook, op een speelse wijze, toernooitjes worden georganiseerd. Zo kan de doelgroep ervaren hoe het is om waterpolo te spelen. Kinderen zijn nieuwsgierig dus zullen graag gaan kijken als er iets "speciaals" te doen is in het zwembad. Je lokt de kinderen door het spelen van een demonstratiewedstrijd. Daarna laat je de kinderen ervaren hoe het is om waterpolo te spelen en uiteindelijk nodig je ze uit voor een gratis proefles.

Uitleg voor ouders
Bij het vrijzwemmen in de Tongelreep is bijna altijd een ouder aanwezig voor de kinderen binnen de doelgroep. Aan de ouders zou uitleg kunnen worden gegeven aan de kant van het bad. Deze uitleg zou zich moeten richten op het sociale aspect van waterpolo. Ouders moeten overtuigd worden van het feit dat het goed is voor kinderen om te sporten zodat het lichaam in conditie blijft, maar dat het voor kinderen ook belangrijk is om ergens bij te horen. De pluspunten van het spelen van een teamsport moeten duidelijk gemaakt worden.

Adviezen ter promotie van waterpolo voor NJORD

Advies waterpolo bij vrijzwemmen
Omdat NJORD over een vijfentwintig meter bad beschikt, is het niet mogelijk om tijdens de uren voor vrijzwemmen een gedeelte van het zwembad af te zetten voor waterpolo. Wel kan er tijdens het vrije zwemmen aandacht besteed worden aan waterpolo. Er kan voorlichting gegeven worden over de waterpolosport en er kunnen introductielessen aangeboden worden. Het ideale plaatje om een stuk van het zwembad tijdens het vrije zwemmen af te zetten is helaas niet mogelijk, maar op deze manier kunnen de vrije zwemmers toch enthousiast gemaakt worden voor waterpolo.

Uitnodiging voor introducties
Om uit de groep diplomazwemmers meer aanwas voor waterpolo te krijgen moet er voorlichting over de waterpolosport gegeven worden aan de diplomazwemmers en de ouders. Bij deze voorlichting moet waterpolo neergezet worden als een leuke, hippe sport. Aan het einde van deze voorlichting krijgen alle kinderen die aanwezig zijn een introductieles waterpolo aangeboden.

Adviezen aanwas nieuwe leden voor PSV

Advies over aanwas leden uit Waalre en Aalst.
De gemeenten Waalre en Aalst en het Pieter van de Hoogenband zwemstadion liggen vlakbij elkaar. Toch komen er maar weinig leden van PSV uit Waalre of Aalst. Om dit in de toekomst voor elkaar te krijgen is een taak voor de combinatiefunctionaris. Mark de Weijer werkt voor de gemeente Eindhoven en kan gemakkelijker een ingang creëren bij de gemeenten Waalre en Aalst.

Contact tussen PSV en de combinatiefunctionaris
Uit de gesprekken die ik heb gevoerd met Anjo de Bruijne van PSV en de combinatiefunctionaris van de gemeente Eindhoven (Mark de Weijer) is gebleken dat het contact tussen PSV en de combinatiefunctionaris niet altijd even goed verloopt. Zo was bij Mark de Weijer niet bekend dat PSV extra leden wil generen uit de gemeenten Waalre en Aalst. Anjo de Bruijne dacht dat dit wel bekend was bij de combinatiefunctionaris. Het is belangrijk dat deze communicatie beter verloopt, omdat de combinatiefunctionaris ook ingangen heeft bij de gemeenten Waalre en Aalst.

Instroomgroep
Als gevolg van de slechte communicatie tussen de trainers en de combinatiefunctionaris zitten er te weinig kinderen in de instroomgroep. In deze groep wordt er door trainer Hans van de Berk goed werk verricht met het geven van aangepaste trainingen voor de allerkleinsten. Tijdens deze trainingen wordt op een speelse manier de waterpolotechniek aangeleerd. De instroomgroep bestaat op dit moment uit twintig kinderen, terwijl er plaats is voor veertig kinderen. De combinatiefunctionaris zou via zijn contacten met de scholen kunnen zorgen voor extra aanmeldingen. Helaas wist de combinatiefunctionaris niet dat er plaats was voor meer kinderen. Dit is erg jammer omdat deze groep voor de instroom het belangrijkste is.

Advies aanwas

Advies over het benutten van badwater
De uren die in het diepe bad beschikbaar zijn voor waterpolo worden allemaal al benut. Om toch meer ruimte te krijgen in het diepe bad is er de mogelijkheid om de trainingen van de allerkleinsten jeugd te verhuizen naar het ondiepe bad. Dit heeft eigenlijk juist de voorkeur, omdat zoals staat beschreven in het waterpolo-opleidingsplan, het accent bij de allerjongsten alleen maar op plezier zou moeten liggen. Dit is in een bad waar de kinderen kunnen staan veel makkelijker te realiseren. Als de allerkleinsten dus zouden verhuizen naar het ondiepere bad komt er tijdens de waterpolo uren plaats vrij in het vijfentwintig meter bad. Op deze manier komt er dus ruimte vrij voor een ouder team in het vijfentwintig meter bad.

Advies over doorstroming vanuit het minitoernooi
Als de kinderen het leuk vinden zullen ze er eerder voor kiezen om lid te worden van waterpolo. Om dit te bereiken is het belangrijk dat er iemand voor de groep staat die goed met kinderen over weg kan en weet hoe je kinderen iets bij kan brengen, zonder dat de kinderen de aandacht verliezen. Begeleiders die dit nog niet helemaal beheersen kan een cursus aangeboden worden. Deze cursus zal dan bijvoorbeeld de naam “hoe krijg ik kinderen enthousiast voor het waterpolo” gaan heten. De promotie hievan bij NJORD moet ook beter. Zoals het nu was werd er alleen een poster opgehangen op het prikbord in de hal en werd er een kleine vermelding op de site geplaatst.
Het ophangen van de posters kan zeker bijdragen aan de promotie van het evenement. Maar als de datum op de poster niet klopt en dit wordt doorgestreept zodat de juiste datum er bij kan worden geschreven getuigd dit niet van professionaliteit. Ook moet het minitoernooi groots op de website worden geplaatst met inschrijfformulier, zodat de geïnteresseerden zich meteen op kunnen geven.

Advies over Sportieve School
De Sportieve School is een goede manier om nieuwe jeugdleden te trekken. Daarbij moeten de introductielessen waarvan de kinderen gebruik mogen maken aantrekkelijk en professioneler worden opgezet. Van belang is ook dat de ouders van de nieuwe leden actief betrokken worden. In een vrij korte periode moeten zij te zien krijgen wat de club kan bieden naast de waterpololessen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de sociale contacten die worden opgebouwd dankzij het waterpoloën bij een club en sporten in clubverband. De kinderen, maar zeker ook de ouders, moeten een gevoel van welkom krijgen op het moment dat ze binnenstappen.

Advies over de samenwerking met scholen
De scholen in Veldhoven willen op dit moment niet meewerken aan het werven van extra jeugdleden. De scholen krijgen te veel van dit soort verzoeken om hieraan mee te werken.

Om ervoor te zorgen dat de scholen wel mee willen werken aan het werven van extra jeugdleden zal er iets extra's voor de scholen geboden moeten worden. Een optie is om vanuit de vereniging presentaties over waterpolo en het belang van sporten in het algemeen te verzorgen. Deze presentaties kunnen gegeven worden door leden van NJORD. De nieuwe generaties senioren is vaak nog student en kan een presentatie over waterpolo en het belang van sporten in het algemeen gebruiken voor het behalen van een competentie voor de studie. Leden die zo een presentatie willen geven zijn dus wel te vinden binnen de vereniging.
Op deze manier is er voor de scholen ook een educatief aspect toegevoegd en zullen ze eerder geneigd zijn om mee te werken aan het werven van extra jeugdleden. In de presentatie moet het sociale aspect van spelen in een team extra benadrukt worden, zodat de leerlingen zich eerder opgeven voor het spelen van een minitoernooi.

Adviezen imagoverbetering PSV

Advies media-aandacht
Als er binnen de vereniging van PSV een student journalistiek actief is zou deze persoon gevraagd kunnen worden om een stukje te schrijven over de minitoernooien. Ook is het mogelijk om een journalist van het Eindhovens Dagblad uit te nodigen. Als er een stukje over de minitoernooien in de krant komt, is dit natuurlijk positieve reclame voor de jeugdopleiding van PSV. Naast het Eindhovens Dagblad zijn er natuurlijk meerdere regionale kranten waarin het één en ander kan worden geplaatst.

Omroep Brabant
Omroep Brabant heeft meerdere malen aandacht besteedt aan het Pieter van den Hoogenband stadion, de zwemclub PSV en de innovaties voor de zwemtechnieken in het algemeen. De zwemclub PSV is hierdoor algemeen in een positief daglicht gezet. Jammer daarbij is dat er vooral wordt gepraat over wedstrijdzwemmen en niet over de andere onderdelen van de sport, want PSV biedt natuurlijk meer als alleen wedstrijdzwemmen. Het advies hierbij is om Omroep Brabant uit te nodigen bij een minitoernooi.

Imago
Door veel positieve media aandacht te genereren verandert het beeld dat de ontvangers hebben over waterpolo en waterpolo bij PSV. Mensen kijken op tegen een club als PSV en het is in de regio algemeen bekend dat er bij PSV en in het Pieter van den Hoogenband stadion veel wordt gedaan aan het ontwikkelen van de zwemtechnieken, maar het imago van waterpolo bij PSV moet voor een groot deel nog worden gevormd.
Om een imago te vormen moet de doelgroep in ieder geval een aantal keer in aanraking zijn geweest met het waterpolo. Dit kan op verschillende manieren. Ook wanneer de doelgroep iets leest over waterpolo zijn ze in aanraking met de sport.

Advies Imago verbetering
De instroom en doorstroom gaat bij PSV waterpolo moeizaam. Uit de antwoorden die ik kreeg van de verschillende clubs blijkt dat dit niet alleen een probleem is bij PSV maar ook bij veel andere clubs. Waterpolo heeft geen goed imago. Om het imago van waterpolo te verbeteren door heel Nederland moeten we natuurlijk een heel ander plan schrijven. Om de instroom bij PSV te bevorderen zal het imago verbeterd moeten worden. Een goed imago is voor de club erg belangrijk. Wanneer een club een goed imago heeft, willen mensen zich graag identificeren met de club. Door een positief imago

te creëren wordt het makkelijker om nieuwe leden binnen te halen. Ook wordt het makkelijker om nieuwe sponsors te vinden en zijn leden meer betrokken bij de club.

Adviezen imagoverbetering NJORD

Advies media-aandacht
Media-aandacht is een van de belangrijkste manieren om een club naamsbekendheid te geven. NJORD waterpolo zou er voor kunnen kiezen om structureel bij iedere uitgave van het lokale huis-aan-huisblad een stuk te laten plaatsen. Bijvoorbeeld de uitslagen. Daarnaast kan de redactie van de lokale krant van Veldhoven worden uitgenodigd voor het schrijven van een redactioneel stuk. Bijvoorbeeld bij belangrijke toernooien etc. Door de (positieve) stukken die worden geplaatst zal het beeld dat de lezers hebben (het imago) worden verbeterd. Een verbeterd imago betekent dat mensen meer betrokken raken bij de club, ook wanneer ze eigenlijk niet verbonden zijn aan de club. Ook zullen er sneller nieuwe jeugdleden komen en zal er sneller overgegaan worden tot sponsoring.

Veldhovens Weekblad
Voor een evenement of toernooi is het ook altijd goed om media-aandacht te genereren. Om dit te bereiken kunnen mensen vanuit de club ingezet worden. Binnen de vereniging zijn altijd wel mensen die een mooi stukje met nieuwswaarde over het minitoernooi kunnen schrijven. Eventueel een lid met een opleiding journalistiek of een communicatieve achtergrond. Een blad als het Veldhovens Weekblad zal zo'n stukje altijd willen plaatsen.

Eindhovens Dagblad
In het Eindhovens Dagblad zit iedere zaterdag een katern met de naam het Spectrum. In dit katern worden geregeld regionale stukjes geplaatst. Als een lid van NJORD met een presentatie over waterpolo, en het belang van bewegen in het algemeen, scholen afgaat, is dit wellicht reden voor een stukje in het spectrum. Op deze manier komt de vereniging positief in het nieuws omdat ze zich inzetten voor maatschappelijke zaken.

Omroep Brabant
Naast de aandacht in de kranten kunnen ook de lokale tv omroep en de lokale radio omroep worden ingezet voor het genereren van media-aandacht. Ook omroep Brabant is altijd op zoek naar nieuws uit de regio. Wanneer er bijvoorbeeld een minitoernooi voor alle waterpolo teams uit Brabant wordt georganiseerd door NJORD zal dit zeker nieuwswaarde hebben voor omroep Brabant. NJORD zet zichzelf hiermee op de kaart door een goed evenement te organiseren.

Adviezen Social media voor PSV

Social media
Het gebruik van Social media is de laatste jaren erg populair geworden. Zo moet het voor leden van PSV waterpolo mogelijk worden PSV te volgen via Twitter en Facebook. De links van deze accounts moeten worden geplaatst op de voorpagina van de website, zodat mensen die de site bezoeken meteen attent worden gemaakt op de Twitter en Facebook account. Er wordt bewust voor gekozen om niet te kiezen voor Hyves maar voor Twitter en Facebook, omdat deze Social media sites inmiddels populairder zijn dan Hyves.

Adviezen Social media voor NJORD

Advies over Social media
70% van de leden geeft aan dat ze lid zouden worden van een Social media account van NJORD als deze actief gepromoot zouden worden.

Twitter
NJORD moet een Twitter account aanmaken die de leden kunnen volgen.
Als men NJORD volgt op Twitter kan degene die bijvoorbeeld een wedstrijdverslag op de website heeft geplaatst meteen een tweet met dit nieuws en de link versturen onder de NJORD Twitter gebruikers. Op deze manier zullen de leden die de tweet lezen eerder op de link klikken om het wedstrijdverslag te lezen. Op deze manier worden de leden meer betrokken bij de vereniging.

Facebook
De Amerikaanse netwerksite Facebook wordt steeds populairder in Nederland. Om aan te sluiten bij deze trend zou er een NJORD Facebook pagina aangemaakt kunnen worden.

Adviezen website PSV

Forum trainers en vrijwilligers
Om vormen van miscommunicatie in het vervolg tegen te gaan is het advies om een forum op te zetten. De combinatiefunctionaris zal dan samen met een lid van het bestuur van PSV als moderator fungeren. Dit forum kan geplaatst worden op de website van de vereniging. Alle vrijwilligers en trainers krijgen een inlogcode waarmee ze kunnen inloggen op het forum. Als een trainer of vrijwilliger een idee heeft of op problemen stuit kan hij dit posten op het forum. De andere leden kunnen, als ze inloggen, meteen zien wat het idee of het probleem is en via het forum kan er dan een discussie worden aangegaan. Ook is het voor de andere leden van het forum mogelijk om dingen toe te voegen of aan te passen.

Forum leden
Het is natuurlijk ook mogelijk dat leden zelf een idee hebben en dit met andere leden of trainers willen delen. Ook hiervoor kan een forum opgezet worden. Enkele leden en een trainer zullen dan als moderator moeten fungeren. Als een lid tegen een probleem aanloopt of een idee heeft, kan hij dit posten op het forum zodat andere forumleden hierop kunnen reageren. Het idee achter het forum is om de discussie tussen leden op gang te brengen waarin de trainers zich kunnen mengen als er draagvlak ontstaat voor een bepaald idee. Het uitwisselen van ideeën tussen de leden draagt bij aan het verder ontwikkelen van het “wij gevoel” binnen de vereniging.

Advies verbetering website
Om de website te verbeteren en aantrekkelijker te maken kunnen er dingen toegevoegd en verduidelijkt worden.

Forum
De hierboven genoemde opties voor het opzetten van een forum zullen natuurlijk op de website geplaatst worden. Hierdoor zal de website door de leden meer bezocht worden en is er de mogelijkheid om de leden meer betrokken te krijgen bij de website.

Wedstrijdverslagen
Op de website kunnen wedstrijdverslagen toegevoegd worden. Dit gebeurt al voor de vaandelteams, maar om de gehele vereniging meer betrokken te krijgen bij de website moeten er ook wedstrijdverslagen van lagere teams en jeugdteams toegevoegd worden. Er kan bijvoorbeeld iedere week één wedstrijd "wedstrijd van de week" gemaakt worden. Een lid van het team of een ouder (bij de jeugd) schrijft dan een wedstrijdverslag wat op de site geplaatst wordt. Om een beeld bij de wedstrijd te krijgen moet het ook mogelijk zijn om foto's toe te voegen. Op deze manier wordt er weer een leuk aspect aan de website toegevoegd.

Adviezen website NJORD

Advies voor de website
De website van NJORD waterpolo moet een spil zijn in de vereniging. Op dit moment is de website dat absoluut niet! Slechts 28% van de leden bezoekt de website minimaal eens per twee weken, 35% bezoekt de website zelfs nooit. Op de website moeten de leden de clubinformatie, de wedstrijden en de uitslagen en rijschema's snel kunnen vinden. Daarnaast moet de site ook een recreatief aspect krijgen. Het moet een duidelijke site zijn waar het ook leuk is om op te kijken. Dit kan door het toevoegen van een fotoalbum met actiefoto's uit wedstrijden maar ook foto's van verenigingsfeesten. Door het toevoegen van wedstrijdverslagen krijg je meer leden op de site.
Op dit moment is de site niet bij de tijd. Er staat te veel tekst en de navigatiestructuur is onduidelijk. Bovendien is de site redelijk "saai". De lay-out van de site moet worden aangepast aan deze tijd. Er moet een effectieve navigatiestructuur worden ontwikkeld en de site moet ook voor de leden uitnodigend zijn om weer eens op terug te kijken.
Om leden meer deel te laten nemen aan de site zou een forum of gastenboek een goed idee zijn. Verder zouden leden in moeten kunnen loggen op de site, zodat ze ook, online, kunnen communiceren met andere teamleden. Op deze manier komt het sociale aspect naar boven bij de leden.

Advies webmaster
Op dit moment wordt de website zo goed mogelijk up-to-date gehouden door een vrijwilliger. Door het aanmaken van een Facebook of Twitter pagina en het vernieuwen van de site zullen hier taken bijkomen. Voor de vrijwilliger is dit misschien meer als hij aankan. Daarom kan er voor gekozen worden om de hulp in te roepen van twee jeugdleden die het leuk vinden om via de digitale weg de vereniging te helpen met het opzetten van de nieuwe site. In de vragenlijst kon ook aangegeven worden of leden zich extra in willen zetten voor de vereniging en het is gebleken dat hier zeker animo voor is.

Forum voor leden
Uit de uitkomsten van de vragenlijsten onder de leden is gebleken dat er leden rondlopen met vragen of ideeën zonder dat ze weten bij wie ze met deze vragen of ideeën moeten zijn. Een forum kan hiervoor de oplossing zijn. Als een lid tegen een probleem aanloopt of een idee heeft, kan hij dit posten op het forum, zodat andere forumleden hierop kunnen reageren. Het idee achter het forum is

om de discussie tussen leden op gang te brengen waarin de trainers zich kunnen mengen als er draagvlak ontstaat voor een bepaald idee. Het uitwisselen van ideeën tussen de leden draagt bij aan het verder ontwikkelen van het “wij gevoel” binnen de vereniging.

Advies vrijwilligers PSV

Advies over het afnemen van een ledenvragenlijst
Op het verzoek om een vragenlijst af te nemen onder de leden van PSV is geen positief antwoord gekomen vanuit PSV. Deze vragenlijst is dus niet afgenomen. Mijn ervaring bij NJORD is dat zo’n ledenvragenlijst een goed inzicht geeft over de wensen van de leden. Mijn advies is om deze vragenlijst alsnog af te nemen. In bijlage tien staat een voorbeeld van de digitaal afgenomen vragenlijst bij NJORD.

Door het afnemen van de vragenlijst kan het bestuur van PSV waterpolo een duidelijker beeld krijgen met betrekking tot de vrijwilligers. Veel leden bekleden op dit moment nog geen vrijwillige functie. De vraag is of ze dit niet doen omdat ze er geen zin in hebben of omdat ze dit nooit aan hebben kunnen geven.

Adviezen vrijwilligers voor NJORD

Advies vrijwilligers
Bijna de helft van de leden van NJORD bekleed een vrijwilligers functie en uit de vragenlijst is gebleken dat sommige leden graag meer taken op zich zouden nemen. Dit betekent ook dat de leden betrokken zijn bij de club. De vereniging moet er alles aan doen om de vrijwilligers het gevoel te geven dat ze gewaardeerd worden. Dit kan door het organiseren van vrijwilligersavonden waarbij de vrijwilligers eens in het zonnetje worden gezet. Daarnaast kan er ook iedere maand een stukje worden geschreven op de site over die ene vrijwilliger die in die week net iets extra’s heeft gedaan. “De vrijwilliger van de maand”.
Om het aantrekkelijker te maken voor vrijwilligers kan de club ervoor kiezen cursussen aan te bieden. Als eerste is het van belang dat de club, een cursus over goed training geven aanbiedt. Dit heeft immers zijn uitwerking op de trainingen. Daarnaast wordt de baan als vrijwilliger uitdagender. De vereniging moet er alles aan doen om de vrijwilligers het gevoel te geven dat ze gewaardeerd worden.

Bijlage 2 gespreksverslag Anjo de Bruijne

Anjo de Bruijne is jarenlang de jeugdcoördinator van PSV geweest. Ze weet precies wat er allemaal al is gebeurd op het gebeid van jeugd en wat er allemaal nog moet en kan gebeuren.

De combinatiefunctionaris
Vanuit de gemeente Eindhoven zijn er combinatiefunctionarissen aangesteld die zorg dragen voor het contact tussen de gemeente, de verenigingen en de scholen. Dit is volgens Anjo een groot voordeel omdat de verenigingen op deze manier een goede ingang hebben bij de scholen. De combinatiefunctionaris voor waterpolo en schaatsen is Mark de Weijer. Al het contact van verenigingen met scholen loopt via de combinatiefunctionaris. Dit is ook voor de scholen gemakkelijk, omdat ze op deze manier altijd met dezelfde persoon te maken hebben.

Waalre
De gemeente Waalre ligt vlakbij het zwemstadion de Tongelreep. Toch komen er bijna geen jeugdleden van de waterpolotak uit Waalre. De vereniging heeft geen ingang bij de gemeente Waalre en ook niet bij de scholen. Hier ligt dus een kans en wellicht kan Mark de Weijer hierin bemiddelden.

Vrijwilligersbeleid
Op het gebeid van vrijwilligersbeleid is niet duidelijk wie voor welke taak verantwoordelijk is. Ook zou er voor de vrijwilligers meer verantwoordelijkheid moeten komen. Tevens ontbreekt een duidelijke visie.
Er wordt wel geprobeerd om te werken via het beleidplan maar iemand die duidelijk de lijnen uitzet ontbreekt.

NK voor jeugd aan het eind van het seizoen.
Voor de jeugd worden er aan het eind van het seizoen Nederlandse kampioenschappen gehouden. Dit zijn belangrijke wedstrijden waar je als jeugdteam je visitekaartje af kunt geven.
Het probleem is alleen dat er aan het eind van het seizoen minder trainingen worden gegeven als tijdens het seizoen, terwijl je eigenlijk zou verwachten dat je harder gaat trainen voor een NK.
Ook de zoon van Anjo de Bruijne, die in dit jeugdteam speelt was aanwezig tijdens het gesprek. Hij vertelde dat de spelers allemaal graag extra trainingsuren zouden maken voor het NK. De trainer werkt hier alleen niet aan mee. (jongens onder 17)

Vrijzwemmen
Bij de Tongelreep zijn er best veel uren gereserveerd voor vrijzwemmen. Anjo kwam met het idee om op bepaalde tijden in de week, ook tijdens het vrijzwemmen, een stukje van het 50 meter bad te reserveren voor vrij waterpolo. Op deze manier komen er meer mensen in aanraking met waterpolo.

Minitoernooi met andere verenigingen
Als de kinderen bij PSV klaar zijn met het diplomazwemmen, hebben ze de mogelijkheid om zich in te schrijven voor een miniwaterpolo toernooi. Waterpoloverenigingen kunnen aangeven dat ze mee willen doen aan dit toernooi. Per toernooi zijn er ongeveer twaalf verenigingen die meedoen. Er worden drie tegen drie wedstrijdjes gespeeld. Voor de jeugd en de ouders is dit een laagdrempelige activiteit die niet veel tijd vergt. Één keer in de maand op de zondagmiddag gaat een trainer met de kinderen op bezoek bij een andere vereniging om een minitoernooitje te spelen.

Bijlage 3 notulen gesprek met Mark de Weijer

Functie: combinatiefunctionaris van de gemeente Eindhoven op het gebied van zwemmen en schaatsen. Hij organiseert sportevenementen voor scholen en is de tussenpersoon tussen de gemeente en de verenigingen.
De verenigingen kunnen de kennis van Mark benutten voor pr. Tevens kan hij ervoor zorgen dat de contacten gelegd worden met de juiste personen.

Sportformule
Mark de Weijer werkt voor Sportformule. Dit is een organisatie binnen de gemeente Eindhoven die bestaat uit zo'n 30 personen die werkzaam zijn op het gebied van sportstimulering. Een school kan een contract afsluiten bij Sportformule voor de sportlessen op school. Sportformule regelt dan alles van de gymleraren tot de benodigde materialen. Ook worden er zaken als schoolzwemmen geregeld door Sportformule.

Als tip gaf Mark mij nog mee om extra aandacht te besteden aan het afbakenen van taken van vrijwilligers binnen een vereniging. Ervaring leerde hem dat er bij PSV te veel mensen die op te veel verschillende plaatsen werden ingezet. Hierdoor staan er minder snel andere vrijwilligers met een grotere kennis op een bepaald vakgebied op. Dit moet nu voorkomen worden door het opstellen van een implementatieplan waarin exact beschreven staat wie wanneer wat zal gaan doen. Dit punt is al beschreven in het plan van aanpak.

Bijlage 4 notulen gesprek 2 met Mark de Weijer

Uit gesprekken met trainers van PSV en NJORD zijn problemen en mogelijkheden naar voren gekomen die met Mark de Weijer besproken moesten worden. Het gespreksverslag volgt hieronder.

Waalre
De oud jeugdcoördinator van PSV, Anjo de Bruijne, merkte op dat er maar heel weinig jeugdleden uit de gemeente Waalre komen. Waalre hoort niet bij Eindhoven maar ligt wel vlakbij de thuishaven van PSV waterpolo de Tongelreep. Mark de Weijer herkende dit probleem maar volgens hem heeft PSV hier nog nooit met hem hierover gesproken.
Als er vanuit PSV een duidelijk verzoek komt om actiever jeugdleden te gaan werven in Waalre, ziet Mark de Weijer hier een taak voor hem weggelegd.
Vanuit zijn functie binnen de gemeente Eindhoven kan hij gemakkelijker contacten leggen met degene die verantwoordelijk is voor sport binnen de gemeente Waalre. Via deze weg kunnen er contacten met scholen worden gelegd.

Meerhoven
Bart Verhoeven jeugdtrainer bij NJORD vond het opvallend dat de Eindhovense wijk Meerhoven in de sportstimuleringsprojecten alleen betrokken wordt bij ledenwerving voor PSV. Dit vond hij apart, omdat de Tongelreep voor inwoners van Meerhoven verder weg is dan het zwembad van NJORD. Mark de Weijer begrijpt deze opmerking, maar hij benadrukte wel dat hij verantwoordelijk is voor de gemeente Eindhoven. Mark de Weijer zou hierin wel willen helpen maar dan zal er eerst een verzoek vanuit NJORD moeten komen. Een doel in de projecten die geleid worden door Mark de Weijer is : "De jeugd in Eindhoven meer aan het sporten krijgen". Als kinderen uit Meerhoven gaan waterpoloën bij NJORD wordt ook aan deze doelstelling voldaan.

Communicatie
Mark de Weijer is van mening dat, als er problemen liggen bij de jeugdtrainers, dit eerder gecommuniceerd moet worden naar de combinatiefunctionaris of naar het bestuur van de vereniging. Een voorbeeld hiervan is dat ik er tijdens het gesprek met Hans van de Berk achterkwam dat er eigenlijk meer kinderen aan de trainingen voor de allerkleinste jeugd zouden kunnen deelnemen. Dit was niet bekend bij Mark de Weijer. Als dit niet bekend is, kan hij er ook niks aan veranderen. Mark zei letterlijk: "Als Hans bij mij aangeeft voor welke trainingsuren er nog kinderen met een bepaalde leeftijd nodig zijn, zorg ik dat die er komen".

Forum
Een idee wat naar voren kwam, in het gesprek tussen mij en Mark de Weyer, is het opzetten van een forum. Dit forum is dan toegankelijk voor alle trainers van PSV die een vraag hebben of iets anders willen melden. Vooraf moet er voor gezorgd worden dat trainers niet aarzelen om een vraag of een opmerking te plaatsen. Dit forum kan gelanceerd worden op de huidige site of via een nieuw op te zetten Facebook pagina.

Bijlage 5 notulen gesprek Hans van de Berk

Aanwezigen: Hans van de Berk (jeugdtrainer PSV), Arjen Buit (directeur Supportpunt), Sam Leeneman (student FontysSpeco)
Hans van de Berk traint de jongste jeugd bij PSV, de leeftijden lopen uiteen van 6 tot 8 jaar. De bedoeling van deze trainingen is om de kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met de sport. De trainingen voor deze jeugdige leden worden gewoon in het diepe bad gegeven.
Hans van de Berk heeft via het project Swim Together zijn trainer/coach 3 behaald.
Op woensdag en vrijdag zijn de trainingen van een uur vooral gericht op zwemmen, de laatste twintig minuten komt er pas een bal aan te pas. De zondagochtend is gericht op het waterpolo.

Aangepaste trainingen
Omdat Hans trainer is bij de allerkleinsten zijn er speciale technieken vereist, zodat de kinderen niet de aandacht verliezen. Enkele voorbeelden van deze speciale technieken:

- Het aanleren van waterpolotechnieken door middel van spelletjes.
- De waterpolotechnieken associëren met iets wat kinderen begrijpen. Dit is bijvoorbeeld de techniek benen om-en-om associëren met de zwemstijl van een kikker.
- Aan de kinderen worden alleen korte opdrachten meegeven, zodat ze de opdrachten ook echt kunnen uitvoeren.
- Omdat de trainingen in het diepe bad worden gegeven, last Hans enkele malen per training een rustmoment in voor de kinderen.

Hoe komen de kinderen in de instroomgroep?

- Vaak komen de kinderen bij de instroomgroep terecht via waterpoloënde familieleden.
- Ook via de crèche en de zwemles komen kinderen in de instroomgroep terecht.

De instroomgroep bij PSV bestaat uit 2 groepen met in totaal ongeveer 20 kinderen. Voor een vereniging als PSV zou dit eigenlijk 1 keer zo veel moeten zijn. Er volgt een gesprek met de combinatiefunctionaris Marc de Weijer over hoe dit probleem aangepakt gaat worden.
Volgens Hans van de Berk zou het beleid op het gebeid van instroom actiever moeten worden.

De kinderen aan de club binden
De kinderen op een leuke manier het waterpoloën bijbrengen is een manier om de kinderen aan de club te binden. Maar er worden ook activiteiten voor de jeugd georganiseerd die niet direct iets te maken hebben met waterpolo. Zo wordt er ieder jaar een Paaskamp georganiseerd en is er ieder jaar een PSV waterpolo speldag. Volgens Hans van de Berk zijn deze activiteiten heel belangrijk om de jonge leden definitief aan de club te binden. De keuze om definitief voor een sport te kiezen die je daarna heel je leven blijft beoefenen wordt vaak rond het 8^{e} of 9^{e} levensjaar gemaakt.

Aandachtspunten van PSV
Hans van de Berk mist bij PSV af en toe de aandacht voor de breedtesport. De hele club moet belangrijker gemaakt worden en niet alleen de vaandelteams. Dat de vaandelteams het belangrijkste zijn is logisch volgens Hans, maar zonder breedtesport is er geen topsport.

EK waterpolo 2012
Ook Hans van de Berk beschrijft de uitgelezen mogelijkheid om jeugd te interesseren voor de waterpolosport door middel van het EK 2012. Na de Olympische spelen waar de vrouwenploeg goud behaalde was er ook een stijging waarneembaar in de ledenaantallen.
Het kijkt Hans en Arjen slim om met verschillende verenigingen uit de buurt de handen ineen te slaan zodat iedereen profijt van het EK kan hebben.
Een idee is om de kinderen die net beginnen tijdens het EK in het zwemstadion de Tongelreep wedstrijdjes tegen elkaar te laten spelen. Teams uit de buurt kunnen een team inschrijven zodat de

kinderen “in een echt stadion” wedstrijden kunnen spelen. Of dit mogelijk is moet afgestemd worden met de KNZB en met Marc de Weijer.

Aandachtspunten

- Kinderen moeten plezier kunnen maken.
- Het gaat niet om winnen.
- Op een speelse manier de kinderen de technieken aanleren zodat ze het leuk blijven vinden en er later profijt van hebben.

Bijlage 6 Duodecim

Verkorte versie van de sport populariteitsindex 2009 van Duodecim.

	Populariteit (ranglijst)	Populariteitsindex	Aantal beoefenaars (ranglijst)	Belangstelling (ranglijst)
Voetbal	1	83,5	6	1
Fitness	2	48,5	1	4
Golf	3	40,4	20	2
Zwemmen	4	33,2	2	9
Tennis	5	29,1	8	3
Wandelen	6	26,7	3	8
Hardlopen	7	19,1	5	14
Wielrennen	8	19,0	4	16
Bowling	9	18,1	7	10
Hockey	10	16,1	32	5
Waterpolo	35	2,7	43	29

Bijlage 7 NJORD

Notulen gesprek met Frank Jansen
Huidige functie: lid van de waterpolocommissie
Vroegere functies: jaren in het bestuur gezeten, trainingscoördinator, competitieleider, begeleider jeugdteams.
Zaken die al gedaan worden om de instroming te bevorderen: het minitoernooi, het project sportieve school.

Minitoernooi
Per minitoernooi blijven er zes deelnemers hangen die ook daadwerkelijk lid worden van NJORD. Om meer deelnemers voor de minitoernooien te krijgen is de medewerking van scholen gewenst. Hoe gaan we dit voor elkaar krijgen?

Sportieve School
Jonge kinderen die nog geen sport doen, kunnen zich via scholen opgeven voor verschillende sporten. Vorig jaar deden er twaalf kinderen mee aan het sportieve school project waterpolo. Van deze twaalf kinderen zijn er vier daadwerkelijk lid geworden van NJORD.

Ruimte/badwater
Als er meer jeugdleden bijkomen zal er ook badwater bij moeten komen. Er is nog wel wat mogelijk door verschuivingen. De instroomgroep zou bijvoorbeeld in het ondiepe bad kunnen trainen, zodat er tijd vrij komt in het diepe bad. Een andere manier is met een ouder jeugdteam trainen in een ander zwembad, al moet er dan wel goed op gelet worden dat het clubgevoel niet verloren gaat.
Frank Jansen staat zeker niet negatief tegenover een eventuele samenwerking met PSV op het gebied van jeugd. Wel moeten er voor beide verenigingen echte voordelen aan vast zitten. Volgens Frank zal het bestuur op een voorzichtige manier benaderd moeten worden, omdat ze iets dat met PSV van doen heeft al snel zullen afwijzen.
Een fusie is door de beide clubculturen niet mogelijk, volgens Frank. Combinatieteams voor de oudere jeugd zijn wel een optie. Voor deze groep is het makkelijker om op een andere locatie te trainen zonder dat men afhankelijk is van de ouders. Ze zouden eventueel twee keer bij PSV kunnen trainen en één keer bij NJORD. Op deze manier komt er ook trainingstijd vrij in het zwembad van NJORD.
De gewenste situatie volgens Frank: zo hoog mogelijk spelen met eigen jeugdspelers maar de gezelligheid moet niet uit het oog verloren worden.|
Hoe deze situatie te bereiken: eventueel door een samenwerkingsverband met PSV op opleidingsgebied.

Bijlage 8 gesprek Saskia Roelandse

Notulen gesprek Saskia Roelandse
Functie NJORD: al heel lang speler van NJORD, lid van de waterpolocommissie, vroeger ook speler geweest bij PSV (ze kent beide verenigingen)
Het eerste stuk aangeven in organogram. (de waterpolocommissie is voor deze scriptie vooral van belang)
Het grootste cultuurverschil tussen NJORD en PSV is volgens Saskia dat er bij NJORD breedtesport wordt bedreven en bij PSV (in beperkte maten) topsport. Maar dit is niet van belang voor een samenwerkingsverband op het gebied van jeugd instroom/doorstroom.
De instroom in het waterpolo komt vooral uit:
- Wedstrijdzwemmen
- Cursussen balvaardigheid
- Minitoernooi
- De Sportieve school

Om tot een betere doorstroming te komen is het niveau van de kaderleden erg van belang.
Kaderleden kunnen vanuit NJORD een trainingsopleiding of een scheidsrechteropleiding krijgen.
Een eventueel voorstel op het gebied van samenwerking hoeft niet perse ingezet te worden in het bestuur van de gehele vereniging. Dit kan volgens Saskia beter via de waterpolocommissie.
Vervolgens kan het eventuele voorstel via de voorzitter van de waterpolocommissie naar het overkoepelende bestuur van de vereniging. De voorzitter van de waterpolocommissie is ook lid van het bestuur van de vereniging.
Ook geeft Saskia de tip om het kader beter op elkaar af te stemmen.

Bijlage 9 gesprek Bart Verhoeven
Functie:

- Zwemtraining.
- Jeugdcoördinatie.
- Training geven een gemengd onder dertien en meiden onder zeventien.

Volgens Bart Verhoeven is er tussen de dames en de herenteams bij NJORD te weinig samenhang. Dit zou er wel moeten zijn om het clubgevoel te versterken.
Ook vraagt Bart zich af waarom heren 1 en 2 apart trainen? Door samen te trainen wordt het clubgevoel versterkt en kunnen er grotere trainingsvormen opgezet worden. Ook uit de vragenlijst is naar voren gekomen dat veel spelers graag zouden zien dat heren 1 en heren 2 weer samen gaan trainen.
De verenigingscultuur moet meer behouden blijven.
Bart vind het een goed idee om de indeling van de seniorenteams te veranderen.
Heren 1: Vaandelteam
Heren 2: Talenten onder de 23 eventueel aangevuld met een paar ervaren spelers
Heren 3: Jeugdige spelers met iets minder talent
Heren 4: Laten hoe het nu is, "De oude garde"
Bij de dames afdeling biedt het 2^{e} team genoeg mogelijkheden om door te ontwikkelen.

Doorstroming jeugd
Op dit moment hebben de jeugdleden bij de jongens en de meisjes te weinig binding met de seniorenteams. Dit kan verbeterd worden op onderstaande manier:
Spelers die in een team van onder 17 zitten mogen om de beurt meetrainen met het eerste en het tweede. Dit gebeurt op dit moment nog niet maar dit kan erg positief uitpakken voor de ontwikkeling van de jonge spelers/speelsters. Op deze manier kunnen de jeugdleden vast ruiken aan het spelen bij de senioren en zijn ze meer betrokken bij de gehele vereniging.

De waterpolocommissie
Volgens Bart Verhoeven zijn de trainers niet vertegenwoordigd in de waterpolocommissie. Hierdoor is men binnen de waterpolocommissie niet genoeg op de hoogte van wat er speelt op het gebied van trainingen en het opleiden van jeugd.
Een oplossing zou zijn om per afdeling (jeugd, dames, heren) iemand verantwoordelijk voor dit stuk te maken. Eventueel zouden deze trainers plaats kunnen nemen in de waterpolocommissie

Samenwerking
Bart Verhoeven zou graag zien dat de jeugdcoördinator van het waterpolo en de jeugdcoördinator van het zwemmen veel intensiever zouden gaan samenwerken. Op deze manier kunnen er voor waterpolospelertjes aangepaste trainingsschema's gemaakt worden, zodat ze kunnen waterpoloën en wedstrijdzwemmen.

KNZB
Volgens Bart Verhoeven is het opleidingsplan van de KNZB moeilijk te realiseren, omdat het niet mogelijk is om zoveel trainingsuren te maken, omdat er simpelweg geen ruimte voor is. Wel wordt er bij de allerkleinsten vooral op het plezier maken gelet.
Bart ziet wel mogelijkheden om extra trainingsuren te maken zonder gebruik te maken van het badwater. Zo kan er bijvoorbeeld een half uur voor de training op de kant de rompstabiliteit getraind worden. Zo ben je toch aan het trainen voor waterpolo zonder gebruik te maken van het schaarse badwater.
Take a Friend
Bij de jeugd een toernooi opzetten met het take-a-friend principe.

Bijlage 10 organigram NJORD

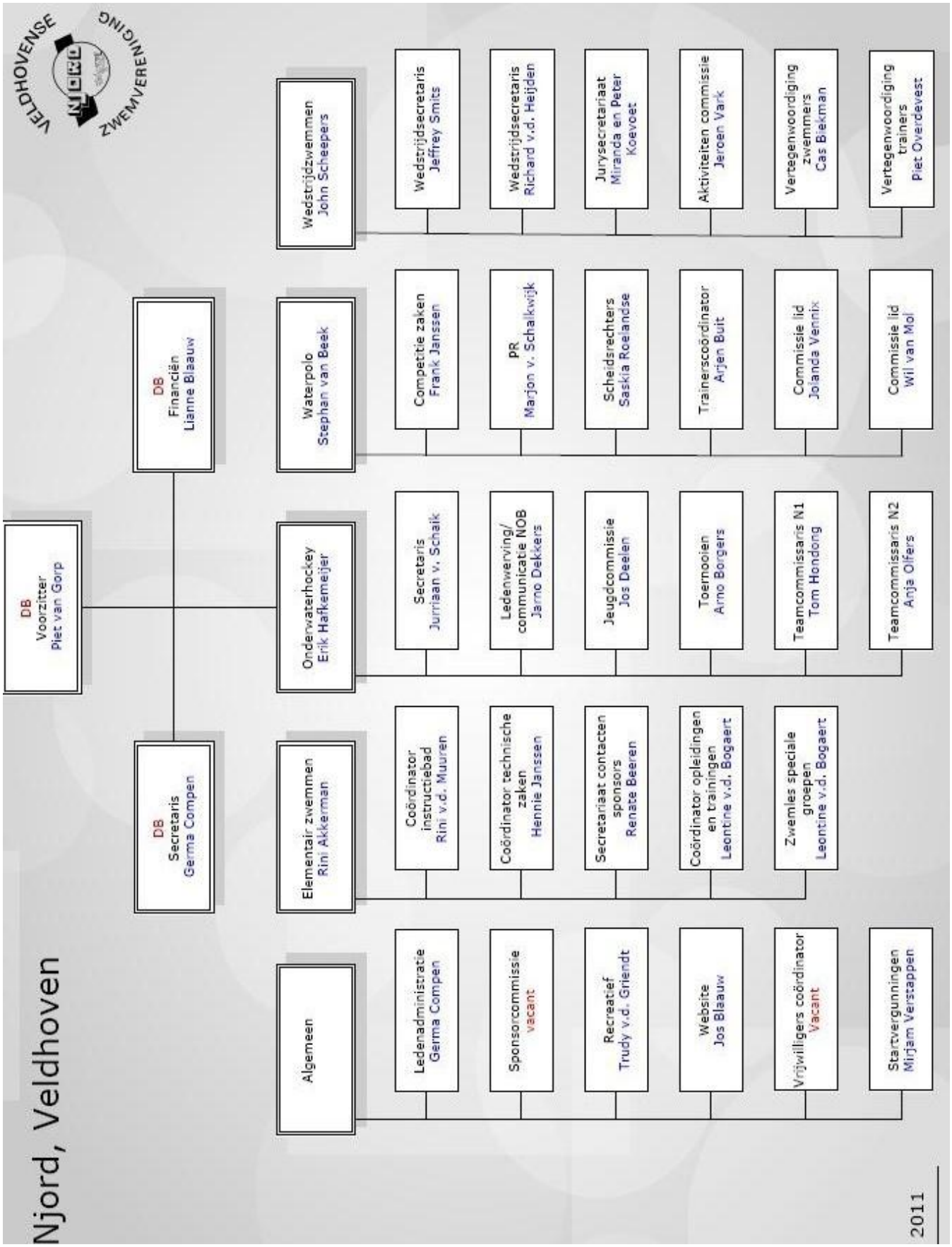

Bijlage 11 Benchmark jeugdopleidingen

De Zijl 56 waterpolo.

De Zijl 56 algemeen
De Zijl 56 is de grootste waterpolovereniging in de omgeving Leiden en Oegstgeest, met meer dan 350 leden in competitie. Sporters worden verschillende soorten trainingen aangeboden waardoor iedereen op zijn eigen niveau de sport kan beoefenen. De eerste teams van de heren en van de dames spelen de waterpolosport op het hoogste niveau van Nederland.

Doorstroom jeugd
Bij de jeugd wordt gekozen voor een brede opleiding. Direct na het leren van de eerste zwemvaardigheden kunnen de allerjongsten (vanaf 6 jaar) starten met minipolo. In samenwerking met de gediplomeerde staf van de zwemafdeling, worden de kinderen voorbereid op de allereerste beginselen van het waterpolo. Dit gebeurt op een speelse manier, waarbij de kinderen de techniek van het zwemmen met de bal en het gooien van de bal wordt aangeleerd. Ook de techniek van het zwemmen krijgt de aandacht.

Vanaf het twaalfde leeftijd jaar wordt een doorstroom gemaakt naar de pupillen. Hierbij wordt nog gemixt gespeeld. In deze groep worden de basistechnieken en tactieken van het polo verder aangeleerd en uitgebreid, daarnaast blijft er ook aandacht voor de zwemslagen. Er wordt in deze fase al een selectie gemaakt voor talenten. Pupillen spelen competitie in de omgeving van Leiden op twee niveaus, 5 tegen 5 en 7 tegen 7. Pupillen worden getraind door opgeleide vrijwilligers. De indeling van de teams vindt plaats op leeftijd en niveau. Op uitnodiging van de hoofdtrainer kunnen getalenteerde spelers/speelsters meetrainen met de jongste aspiranten.

In deze leeftijdscategorie trainen en spelen meisjes en jongens apart. De categorie is opgedeeld in een groep onder de 15 en onder de 17. Spelers en speelsters worden ingedeeld in één van deze categorieën, afhankelijk van leeftijd en niveau. Er wordt in deze leeftijdscategorie veel aandacht besteed aan conditie, kracht, techniek en tactiek.

Topsport of breedtesport
Voor getalenteerde en gemotiveerde spelers en speelsters wordt prestatie een belangrijke drijfveer. Omdat de vereniging zowel topsport als breedtesport aanbiedt, is er voor iedereen plaats. Voor de ontwikkeling van topsporters is een langdurig traject nodig dat bij de aspiranten echt begint. Op uitnodiging van de trainers kunnen sommige aspiranten al meetrainen en/of spelen met de dames/heren(jeugd). Daarnaast mogen sommige jeugdleden meetrainen in regionale jeugdselecties. Hierin kunnen talentvolle jonge spelers/speelsters zich verder ontwikkelen. Mede hierdoor zijn verschillende spelers/speelsters van de Zijl 56 geselecteerd voor de trainingen bij Jong Oranje.

Voor jongeren die waterpolo als vrijetijdsbesteding willen spelen, wordt een ander trainingsprogramma aangeboden. Daarbij wordt in het achterhoofd gehouden dat jongeren zich zo lang mogelijk moeten blijven bewegen.

Aantal Jeugdteams
- Aspiranten meisjes →2 teams
- Aspiranten jongens → 3 teams
- Pupillen teams → 4 teams
- Minipolo → 1 team

Werving jeugd
Om jeugd te werven wordt er intensief samengewerkt met zwemvereniging de Zijl 56. Na het afzwemmen van diploma B wordt ieder kind aangeboden een keer mee te trainen met een waterpoloteam. Ze gaan er hierbij vanuit dat dit de beste manier is om kinderen te werven voor de waterpolovereniging. Wel wordt er aangegeven in het interview dat de communicatie naar de zwemafdeling van de vereniging nog veel beter zou kunnen. Er wordt hiervoor een plan opgezet. Bovendien wordt bij het afsluiten van ieder competitieseizoen een speciale training ingelast, waarbij elk kind een vriendje of vriendinnetje mee mag nemen naar de training.

Ook in de media is aandacht voor werving van jeugdspelers. Met enige regelmaat verschijnen er stukjes in de regionale krant waar verslagen in staan van wedstrijden en opgeroepen wordt om ook te gaan waterpoloën bij de Zijl 56. Daarbij wordt ook de pupil van de week beschreven.

Bij de Zijl 56 staat de ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel. Van de ouders wordt verwacht een vrijwilligersrol binnen de waterpolovereniging te bekleden. Dit kan zijn als bestuurslid maar ook voor het rijden naar wedstrijden en toernooien of het organiseren van evenementen. De vereniging verwacht van alle jeugdleden dat zij zich ook als vrijwilliger gaan inzetten. Alle jeugdleden vanaf 16 jaar behoren een jurycursus te volgen. Verder wordt bevorderd dat jeugdleden assisteren bij de trainingsactiviteiten van de jongere kinderen. Op deze manier wordt iedereen betrokken bij de club.

Om de betrokkenheid bij de club te vergroten worden ook verschillende sociale evenementen georganiseerd, bijv. de Sinterklaasmiddag en een jaarlijks terugkomend kamp.

S.g. Haerlem ’04

s.g. Haerlem ’04 algemeen
s.g. Haerlem is een club die zich onderscheid in 3 disciplines in het water. Openwater zwemmen, wedstrijdzwemmen en waterpolo. Ze hebben ervoor gekozen om de opbouw in alle disciplines duidelijk uit te werken. De zwemslagen, de basis van het zwemmen staat daarbij in alle opzichten centraal.

Doorstroom jeugd
ZV Haerlem heeft een jeugdplan. Met het implementeren van het jeugdplan wil de waterpolocommissie van de club streven naar een beter functionerende jeugdafdeling. “De jeugd is de toekomst”, zo wordt gedacht bij ZV Haerlem. In dit plan zijn voor alle leeftijdscategorieën en niveaus doelstellingen opgesteld. Het is dus een handvat voor de trainers en coaches, maar ook voor de ouders en de kinderen zelf. Er staat in het plan duidelijk beschreven wat er precies van de jeugdleden en de ouders verwacht wordt.

Uit contact met de club blijkt dat de opbouw van de club in grote lijnen overeenkomt met de opbouw van de Zijl 56. Ook bij deze club bestaat er de mogelijkheid tot minipolo voor kinderen vanaf 6 jaar. De club organiseert zelf minitoernooien. Daarna stromen de leden door naar de pupillen gevolgd door de aspiranten die dan weer door kunnen stromen naar de senioren.

Wat opvalt bij deze club in het jeugdplan, en wat nog eens werd benadrukt in het interview, is dat de club erg veel aandacht besteedt aan het zwemmen op zich. De zwemslagen worden geperfectioneerd door de trainingen niet alleen toe te spitsen op waterpolo. Er worden ook zwemslaglessen georganiseerd. Dit loopt zelfs door tot de senioren. De opbouw vanuit de jeugd wordt dus gedaan vanuit het zwemmen op zich. Daarnaast wordt er natuurlijk ook gewoon waterpolo les gegeven. Deze lessen worden gegeven door gediplomeerde trainers, aangevuld met oud-spelers en begeleiders.

Topsport of breedtesport
Bij ZV Hearlem wordt er op alle verschillende niveaus aan waterpolo gedaan. Zowel topwaterpolo als waterpolo als recreatie wordt serieus genomen. Het management is erg ambitieus. Dit is ook te zien aan het jeugdplan. Jonge spelers kunnen doorstromen naar de topteams.

Hoewel er ook aan topsport wordt gedaan, ligt de nadruk bij de club op breedtesport. Er wordt hard getraind op verschillende niveaus, maar er is ook veel tijd voor sociale activiteiten. Voor de club is er zelfs een speciaal gedeelte in het zwembad dat gebruikt kan worden als kantine en sociale ontmoetingsplek.

Aantal jeugdteams
ZV Haerlem telt 7 waterpolo jeugdteams in competitie te weten:

Pupillen tot 11 jaar	→ 2 teams
Pupillen tot 13 jaar	→ 2 teams
Aspiranten meisjes	→ 1 team
Aspiranten jongens	→ 2 teams

Daarnaast werd in het interview aangegeven dat er 24 jonge leden zijn die deelnemen aan het minipolo. Deze leden zijn nog niet officieel ingedeeld in teams, maar trainen wel in groepjes. Ze worden tijdens de toernooien ingedeeld en beoordeeld op niveau om doorstroom te bevorderen.

Werving nieuwe jeugdleden
Om nieuwe leden te werven wordt er extra aandacht besteedt aan contacten met school.
Zo mogen kinderen in de sportweken gratis kennis komen maken met waterpolo. Ze mogen gratis 10 waterpolo lessen volgen en sluiten dit af met een intern toernooi. Daarnaast wordt er samengewerkt met naschoolse opvang. Kinderen kunnen op deze manier tijdens de opvang kennis maken met de waterpolo sport.

Lid worden van de club wordt verder aantrekkelijk gemaakt door het organiseren van verschillende kampen voor jong en oud. Daarnaast is er een clubhuis waar verschillende sociale activiteiten plaatsvinden. Zo is er een clubavond waarbij alle leden van harte welkom zijn voor een borrel.

Zwem- en poloclub Katwijk

Zwem- en poloclub Katwijk algemeen
Bij de club uit Katwijk worden verschillende zwemdisciplines beoefend. Opvallend is dat de waterpolo afdeling bij deze club het grootste is. De trots van de club is het eerste waterpolo team heren 1 dat meespeelt in de tweede klasse van de bond. De club heeft de ambitie om bij de beste 20 verenigingen van Nederland te geraken.

Doorstroom jeugd
De KNZB heeft het Meerjaren Opleidingsplan Waterpolo (MOW) ontwikkeld. Z&PC Katwijk heeft dit plan vertaald naar de verenigingspraktijk om zo een betere doorstroming te creëren naar het eerste heren- en damesteam.

In het MOW worden doelen gesteld. Deze doelen vertaalt de trainersstaf naar trainingsblokken van 6 tot 8 weken. Hierin krijgen de waterpoloërs een specifieke vaardigheid een langere periode aangeboden. Aan het begin van ieder trainingsblok ontvangen alle waterpoloërs een mailtje met daarop de belangrijkste theorie die in dat blok aan de orde komt.

Voor alle D en E-jeugd is er aan het begin van ieder trainingsblok een speciale training tijdens de reguliere trainingsdagen. Hierna volgt een presentatie van de theorie.
De B en C-jeugd kan uitgenodigd worden door de jeugdcoördinator of trainersstaf voor een wekelijkse extra MOW training . Binnen de club worden wel een aantal eisen gesteld om mee te kunnen trainen met de MOW trainingen. Deze eisen worden opgesteld om de aspiranten al een groot gevoel van betrokkenheid bij het team en bij de club te geven.

Tijdens de MOW training wordt gebruik gemaakt van de kennis die binnen de vereniging op waterpologebied te vinden is. Hierbij wordt ook gedacht aan de expertise van de heren- en damesselectie. Ook worden gasttrainingen aangeboden waarvoor de leden zich kunnen inschrijven.

Topsport of breedtesport
Met de invoer van de MOW is een duidelijk statement gemaakt vanuit de club. Ze willen op het hoogste niveau terecht komen en daarbij moet elk lid zijn steentje bijdragen, en fanatiek meetrainen. Er wordt zowel op topsport als breedtesport getraind, maar er wordt wel van ieder lid verwacht het hoogst haalbare uit zichzelf te halen.

Aantal jeugdteams

Pupillen	→ 4 teams in competitie
Aspiranten meisjes	→ 2 teams in competitie
Aspiranten jongens	→ 4 teams in competitie

Uit het interview blijkt verder dat er geen onderverdeling is gemaakt voor de aller jongste leden. Zij trainen wel in groepen maar spelen nog geen toernooien. Er wordt op dit moment nog weinig aandacht besteedt aan het mini polo bij de jeugd, de focus voor de jeugdopleiding ligt op dit moment bij de MOW trainingen.

Werving nieuwe jeugdleden
De doelstelling van de club is duidelijk, ze willen bij de 20 beste waterpoloverenigingen uit Nederland horen. Daarvoor is de doorstroom van jonge leden noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken pakt de poloclub iedere kans om zich bekend te maken als sport en vereniging. Daarbij wordt ten eerste gebruik gemaakt van doorstroom uit het diploma zwemmen. Daarnaast wordt aandacht besteedt aan scholen. Schoolgaande kinderen kunnen een aantal lessen gratis volgen om te kijken of de sport bij hen past. Daarnaast worden ook demonstraties gegeven in het zwembad en wordt er geadverteerd in de regionale krant. Daarbij worden stukjes geschreven over de vereniging maar worden mensen ook uitgenodigd met het gezin naar wedstrijden van het eerste te komen kijken. Op deze manier probeert de club meer mensen bij de vereniging te betrekken en de interesse in waterpolo te verhogen. Door het verhogen van de interesse bij de inwoners komen er vanzelf ook kinderen mee die dan weer wordt aangeboden een gratis training te volgen.

ZWV Nereus

ZWV Nereus algemeen

ZWV-Nereus is een van de grootste en meest bekende waterpoloverenigingen binnen Nederland. Met een rijke historie in de Nederlandse en Europese competities en talloze afgevaardigden, in heden, en verleden in de diverse nationale selecties. Maar ook bij de jongste jeugd en bij de senioren is de club goed vertegenwoordigd.

Doorstroom jeugd

Hoewel ZWV Nereus bekend staat als een van de grootste en bekendste waterpoloverenigingen van Nederland heeft de club enige jaren geleden een dip gehad. Er was onvoldoende doorstroom en jeugd binnen de vereniging waardoor het uit balans raakte. Er moest een nieuwe structuur komen om ervoor te zorgen dat er zowel nieuwe aanwas in de vorm van nieuwe leden kwam, maar ook de doorstroom moest verbeterd worden.

Om dit te realiseren is in 2006 een drastisch besluit genomen binnen de jeugdopleidingen. Er moest in beperkte tijd een jeugdplan worden opgesteld. Nu, een aantal jaren later, is dit jeugdplan in werking gesteld. Het jeugdplan bevat doelstellingen die behaald moeten worden door de spelers in de jeugd. Op deze manier proberen ze de jeugd te stimuleren om een actieve speler te worden en het hoogste niveau uit zichzelf te halen. Het jeugdplan wordt gecoördineerd door 1 jeugdtrainer. Deze trainer is gediplomeerd trainer en stelt voor alle jeugdteams de trainingen samen om de doelstellingen te behalen. De hoofdtrainer jeugd geeft de instructies door aan de trainers in het zwembad. Na de training wordt terug gecommuniceerd naar de hoofdtrainer jeugd.

Door het realiseren van het jeugdplan is er een nieuwe doorstroom gekomen binnen de club. Leden zijn actief betrokken bij de trainingen, maar ook de trainers worden op deze manier actiever bij het geven van trainingen.

Aantal jeugdteams

Op dit moment is het jeugdleden aantal bij de club in vergelijking met het senioren aantal nog steeds uit balans. Er zijn 4 jeugdteams in competitie te weten:

Pupillen	→ 2 teams
Aspiranten jongens	→ 1 team
Aspiranten meisjes	→ 1 team

Naast de teams in competitie is er nog 1 minipoloteam. In vergelijking met de senioren teams, 9 teams in competitie, is dit natuurlijk een groot verschil.

Werving nieuwe jeugdleden

Waterpolo vereniging Nereus wijdt het probleem van de slechte doorstroom in de jeugd aan het verzuimen van werving voor nieuwe leden. Zoals de meeste clubs pakt ook waterpolo vereniging Nereus de doorstroom vanuit het diploma zwemmen als eerste aan om jongen bij de waterpolo vereniging te betrekken. Wat echter opvalt uit het onderzoek is dat de waterpolo vereniging ook met enige regelmaat folders laat bezorgen in kinderrijke wijken. Op deze manier proberen ze de aandacht te leggen en nodigen ze kinderen uit om eens een gratis training te komen volgen.

Omdat er op dit moment een ongezonde verhouding is tussen jeugdteams in competitie en senioren teams in competitie pakt de vereniging erg veel aan om jonge leden te werven. Zo wordt er naast samenwerking met het diplomazwemmen ook samengewerkt met scholen, naschoolse opvang,

buurtverenigingen en sportevenementen. Naast het werven van nieuwe leden is de vereniging ook bezig met het opzetten van een clubhuis met horeca. Ze proberen op deze manier meer mensen bij de club te betrekken, ook niet leden zijn in daarbij van harte welkom.

Aqua amigo's

Aqua amigo's algemeen

Aqua Amigo's waterpolo bouwt op vanuit 3 fasen. De eerste fase is de minioren fase. In deze fase staat het spelplezier voorop. De pupillen leren de bal onder controle te krijgen door balspelletjes te spelen in het water. Verder wordt er deel genomen aan mini toernooitjes en pupillenwedstrijden. In deze fase wordt er gemengd gespeeld.

In de tweede fase, de aspiratenfase, komen er steeds meer technische en tactische aspecten om de hoek kijken. Er wordt langzaam toegewerkt om van elke aspirant een volwassen waterpolospeler/speelster te maken. In deze fase wordt niet meer gemengd gespeeld. Er wordt zowel in competitie verband als op toernooien gespeeld.

De laatste fase is de volwassen fase waarin wordt gespeeld in competitie en toernooiverband.

Aqua amigo's heeft op dit moment 11 teams in competitie waarvan 4 jeugdteams:

- Jongens onder de 19
- Meisjes pupillen onder de 13
- Jongens pupillen onder de 13
- Pupillen gemengd onder de 11

Bijlage 12 enquête NJORD leden

Bijlage 3 ledenenquête / vragenlijst NJORD leden

1 In welk team speel je?

- ○ Heren 1
- ○ Heren 2
- ○ Heren 3
- ○ heren 4
- ○ Dames 1
- ○ Dames 2
- ○ Jongens onder 17
- ○ Meisjes onder 17
- ○ Aspiranten onder 15

2 Naam:

3 Waarom speel je waterpolo?

- ○ De gezelligheid
- ○ Het leveren van prestaties
- ○ Het op peil houden van de conditie
- ○ Anders, namelijk :

4 Via welke weg ben je vroeger voor het eerst in aanraking gekomen met de waterpolosport?

- Door schoolsport
- Door een minitoernooi
- Via familie
- Via vrienden
- Anders, namelijk :

5 Wat vind je het belangrijkste aspect om bij NJORD te waterpoloën?

- Er spelen veel bekenden
- Het is dichtbij
- Er is goede begeleiding
- De gezelligheid
- Anders, namelijk :

6 Wat zou volgens jou het ambitieniveau van NJORD moeten zijn?

- Gezelligheid
- Presteren op niveau
- Anders, namelijk :

7 Ben je tevreden over de trainingen en coaching van afgelopen seizoen? Waarom wel / niet?

8 Heb je suggesties om de trainingen te verbeteren?

9 In het waterpolo is trainingsarbeid erg belangrijk, ben je bereid om meer te gaan trainen om een hoger niveau te behalen?

- ja
- nee

10 Hoe vaak wil je gaan waterpolo trainen in de week?

- 1 x per week
- 2 x per week
- 3x per week
- 4 x per week
- 5niet

11 Op dit moment worden de jeugdspelers bij doorstroming verspreid over de verschillende seniorenteams. Voor de doorstroming van jeugd zijn verschillende opties mogelijk. Welke van onderstaande opties heeft jou voorkeur?

- Opsplitsen over alle seniorenteams
- Het maken van een overgangsseniorenteam met alleen jeugdspelers (-19)
- Het maken van een team voor de oudere jeugd.(onder23)
- Anders, namelijk :

12 Hoe vaak bezoek je de website van NJORD per maand?

- Nooit
- Minimaal 1 x per week
- Minimaal 2 x per week
- Minimaal 1 x per maand
- Minimaal 2 x per maand

13 Wat mis je op dit moment op de website van NJORD?

14 Zou je lid worden van een Twitter, Hyves of Facebook pagina van NJORD waterpolo als deze er zouden zijn?

- Ja
- Nee

15 Ben je op dit moment actief als vrijwilliger binnen NJORD en zo ja, wat doe je?

16 Heb je interesse in het bekleden van een (extra) vrijwilligersfunctie bij NJORD?

- Nee (na het invullen van vraag 17 bent u klaar met de enquête)
- Ja (graag ook de vragen 18 t/m 21 over vrijwilligersfuncties invullen)

17 Heb je nog op- of aanmerkingen?

18 Naam:

19 Telefoonnummer:

20 E-mailadres:

21 In welke vrijwilligersfunctie heb je interesse of over welke functie wil je extra informatie verkrijgen?

- ☐ Sponsoring
- ☐ Scheidsrechter
- ☐ W-officials
- ☐ Het geven van trainingen
- ☐ Het begeleiden van teams met wedstrijden
- ☐ Een secretariële functie
- ☐ Het begeleiden van evenementen/activiteiten/toernooien (barbecue, minitoernooi)
- ☐ Een functie binnen de waterpolocommissie
- ☐ Actief zijn op het gebied van ledenwerving (samen met andere NJORD leden een plan van aanpak opstellen op het gebied van ledenwerving, 3 keer per jaar samenkomen).
- ☐ Ik ben bereid om plaats te nemen in een technisch groepje "jeugdwaterpolo" als verlengstuk van de waterpolocommissie(4 bijeenkomsten per jaar).

< Vorige Verzenden

Bijlage 13 uitkomsten ledenenquête / vragenlijst

Statistieken voor vraag 1 : In welk team speel je?

1	Heren 1	11.11%
2	Heren 2	9.88%
3	Heren 3	12.35%
4	heren 4	7.41%
5	Dames 1	12.35%
6	Dames 2	16.05%
7	Jongens onder 17	7.41%
8	Meisjes onder 17	12.35%
9	Aspiranten onder 15	11.11%

Statistieken voor vraag 3 : Waarom speel je waterpolo?

De gezelligheid	70.27%
Het leveren van prestaties	21.62%
Het op peil houden van de conditie	8.11%

Bij deze vraag wordt er door leden ook enkele malen een combinatie van bovenstaande factoren aangedragen. Voor de rest zijn er bij deze vraag geen opmerkingen ingevuld
Statistieken voor vraag 4 : Via welke weg ben je vroeger voor het eerst in aanraking gekomen met de waterpolosport?

1	Door schoolsport	2.33%
2	Door een minitoernooi	4.65%
3	Via familie	69.77%
4	Via vrienden	23.26%

Ook zijn er 3 mensen via het leszwemmen in aanraking gekomen met waterpolo, 4 via het balzwemmen, 4 via het wedstrijdzwemmen en 1 iemand maakte de overstap van handbal naar waterpolo. Bij deze vraag moet er wel bij gezegd worden dat er bij de leden die via familie of vrienden in aanraking zijn gekomen met waterpolo ook mensen bijzitten van het elementaire zwemmen, balzwemmen etc.

Statistieken voor vraag 5 : Wat vind je het belangrijkste aspect om bij NJORD te waterpoloën?

1	Er spelen veel bekenden	22.73%
2	Het is dichtbij	15.15%
3	Er is goede begeleiding	9.09%
4	De gezelligheid	53.03%

Verder geven 8 mensen aan dat ze het een combinatie van bovenstaande vinden, 1 iemand vindt het spelen op bondsniveau het belangrijkste en iemand anders vind de goede trainingsmogelijkheid het belangrijkste aspect.

Statistieken voor vraag 6 : Wat zou volgens jou het ambitieniveau van NJORD moeten zijn?

1	Gezelligheid	39.13%
2	Presteren op niveau	60.87%

21 mensen geven aan dat ze een combinatie ven beide het beste vinden, 6 mensen geven aan dat het teamafhankelijk is en de jeugd goede mogelijkheden geven wordt genoemd.
Statistieken voor vraag 9 : In het waterpolo is trainingsarbeid erg belangrijk, ben je bereid om meer te gaan trainen om een hoger niveau te behalen?

1	ja	53.85%
2	nee	46.15%

Statistieken voor vraag 10 : Hoe vaak wil je gaan waterpolo trainen in de week?

1	1) per week	20.25%
2	2) per week	43.04%
3	3) per week	20.25%
4	4) per week	15.19%
5	5) niet	1.27%

Statistieken voor vraag 11 : Op dit moment worden de jeugdspelers bij doorstroming verspreid over de verschillende seniorenteams. Voor de doorstroming van jeugd zijn verschillende opties mogelijk. Welke van onderstaande opties heeft jou voorkeur?

1	Opsplitsen over alle seniorenteams	29.51%
2	Het maken van een overgangsseniorenteam met alleen spelers die uit de jeugd komen.(onder 19)	44.26%
3	Het maken van een team voor de oudere jeugd.(onder23)	26.23%

Bij deze vraag wordt er door 6 mensen aangegeven dat er afhankelijk van het talent van de jonge speler geselecteerd moet worden, ook wordt er geopperd om H1 als vaandelteam te behouden, H2 voor talenvolle jeugd, H3 voor terugstroom en H4 de oude garde.

Statistieken voor vraag 12 : Hoe vaak bezoek je de website van NJORD per maand?

1	Nooit	35.00%
2	Minimaal 1 x per week	17.50%
3	Minimaal 2 x per week	11.25%
4	Minimaal 1 x per maand	26.25%
5	Minimaal 2 x per maand	10.00%

Statistieken voor vraag 13: Wat mis je op dit moment op de website van NJORD?
10 leden geven aan dat ze graag een fotoalbum op de website zouden zien, 6 mensen zouden vaker op de site kijken als er iedere week wedstrijdverslagen op geplaatst zouden worden, volgens 5 mensen kan de lay-out beter omdat die niet meer helemaal van deze tijd is, 3 leden zouden graag een gastenboek/forum op de site zien.
Statistieken voor vraag 14 : Zou je lid worden van een Twitter, Hyves of Facebook pagina van NJORD waterpolo als deze er zouden zijn?

1	Ja	69.62%
2	Nee	30.38%

Statistieken vraag 15: Ben je op dit moment actief als vrijwilliger binnen NJORD en zo ja, wat doe je?
44 mensen geven aan dat ze geen vrijwilligersfunctie bekleden binnen de vereniging, 17 mensen zijn actief als w-offcial, 11 mensen geven trainingen of coachen een team, 3 leden zijn actief als scheidsrechter, 3 mensen helpen bij toernooien, 3 leden helpen bij activiteiten en 4 leden nemen plaatst achter de jurytafel.

Statistieken voor vraag 16 : Heb je interesse in het bekleden van een (extra) vrijwilligersfunctie bij NJORD?

1	Nee (na het invullen van vraag 17 bent u klaar met de enquête)	84.81%
2	Ja (graag ook de vragen 18 t/m 21 over vrijwilligersfuncties invullen)	15.19%